

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

**JP “CESTE FBIH”
D.O.O SARAJEVO**

ZA 2012.GODINU

Broj: 06-5/13

Sarajevo, ožujak 2013. godine

UPRAVI JP „CESTE FBiH“ D.O.O. SARAJEVO**NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE*****Predmet revizije***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća JP „Ceste FBiH“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu–Društvo), bilance stanja sa stanjem na dan 31.12.2012. godine i pripadajućih bilance uspjeha, izvješća o promjenama na kapitalu i izvješća o novčanim tijekovima za godinu koja je završila na taj dan, te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima kao i pregleda računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo je odgovorno za izradu i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima. Ova odgovornost obuhvata: uvođenje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su važne za pripremu i objektivnu prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Društva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima uključujući odredbe zakona i propisa koji određuju iznose i objavljivanje u finansijskim izvješćima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju obavljene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ br: 22/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima (da li se sredstva koriste za utvrđene namjene te da se izvrši ocjena finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sustava internih kontrola).

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i iznosima koji su objavljeni u finansijskim izvješćima. Izbor postupaka zasnovan je na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima, nastalim usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su važne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju temelj za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

1. Na poziciji nematerijalnih sredstava u pripremi iskazane su investicije u iznosu najmanje od 7.628.967 KM, a da prilikom priznavanja istih nije postupljeno sukladno MRS 38., niti je izvršena procjena vjerovatnoće budućih ekonomskih koristi od iskazane imovine sukladno MRS-36. i Okviru za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća. Ove investicije se na pozicijama imovine u tijeku iskazuju već duži period (što je pojašnjeno u točki 4.5. Izvješća);
2. Društvo je u 2012. godini izvršilo aktiviranje iznosa od 1.427.950 KM, koji se odnosi na „Strategiju, akcione planove i mjere ublažavanja visokog rizika na cestovnim dionicama u FBiH“, a da nisu ispunjeni uvjeti propisani Zakonom o osnovama sigurnosti prometa na

putevima u BiH. Također nisu ni ispunjeni uvjeti za priznavanje propisani MRS 38-Nematerijalna sredstva, odnosno da je vjerovatan priliv buduće ekonomske koristi povezan sa sredstvima, sve dok se ista ne usvoji od nadležnih organa (što je pojašnjeno u točki 4.5. Izvješća);

3. Nematerijalna sredstva i rezultat perioda precijenjeni su za iznos od 160.298 KM projektne dokumentacije koja se odnosi na obustavljene projekte, čije priznavanje nije sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima (što je pojašnjeno u točki 4.5. Izvješća);
4. Cestovna infrastruktura koja je sukladno Zakonu o cestama FBiH data na upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i vođenje evidencija JP „Ceste FBiH“ d.o.o Sarajevo, u evidencijama istog iskazuje se na nematerijalnoj imovini, što nije sukladno točki 8. i 9. MRS 38. Društvo na istu ne vrši obračun amortizacije, jer se opredijelilo da naknadno vrednovanje vrši putem dovoljno čestih procjena fer vrijednosti. Nije postupljeno sukladno točkama 9.-12. MRS 36., prema kojima je za nematerijalna sredstva sa neodređenim korisnim vijekom trajanja potrebno procijeniti vrijednost na datum svake bilance stanja (što je pojašnjeno u točki 4.5. Izvješća);
5. Društvo je evidentiralo investiciju Brza cesta Mostar-Široki Brijeg-Grude u iznosu od 321.750 KM, a koja sukladno članku 13. Zakona o cestama FBiH, nije u nadležnosti Društva, zbog čega su za navedeni iznos stalna sredstva i ostali temeljni kapital precijenjeni (što je pojašnjeno u točki 4.5. Izvješća);
6. Na poziciji obveza za rezerviranja po započetim sudskim sporovima iskazan je iznos od 1.000.000 KM, koji je priznat suprotno odredbama MRS 37, jer Društvo ne vrši priznavanje, mjerenje, promjene rezerviranja i iskorištavanje rezerviranja sukladno ovom Standardu. Navedeno je imalo za posljedicu precijenjene prihode od ukidanja rezerviranja u iznosu od 779.996 KM. Rizik netočnog iskazivanja rezerviranja je značajan obzirom da su evidencije sudskih sporova neusklađene između pravnog i ekonomskog sektora za iznos od 363.908 KM (što je pojašnjeno u točki 4.8., 4.10. i 4.11. Izvješća);
7. Početno stanje obveze za IDA kredit je podcijenjeno za iznos od 267.008 KM koje je nastalo zbog pogrešnog obračuna tečajnih razlika na 31.12.2011. godine. Navedena greška je imala za posljedicu da su u 2012. godini rashodi od negativnih tečajnih razlika podcijenjeni za 59.529 KM, a prihodi od pozitivnih tečajnih razlika podcijenjeni za 326.537 KM (što je pojašnjeno u točki 4.8. Izvješća);
8. Uprava Društva nije poduzela adekvatne mjere na naplati potraživanja, koje se odnose na pravovremeno utuživanje svih korisnika cestovnog zemljišta, koji ne plaćaju propisanu naknadu (što je pojašnjeno u točki 4.6. Izvješća);

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, financijska izvješća po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno financijski položaj JP “Ceste FBiH” d.o.o. Sarajevo na dan 31.12.2012. godine, rezultate poslovanja i novčani tijek za godinu koja je završila na taj dan, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Financijsko poslovanje JP “Ceste FBiH” d.o.o. Sarajevo tijekom 2012. godine, osim za napomene navedene u točkama prethodnog pasusa, bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Ističemo pitanja koja nisu utjecala na davanje Mišljenja:

- Društvo i dalje u svojim financijskim izvješćima iskazuje novčana sredstva i obveze po osnovu GSM licence. Ova sredstva su evidentirana na posebnom (namjenskom) računu, otvorenom kod Društva temeljem odluke Vlade FBiH i ista trebaju biti utrošena sukladno odlukama o usvajanju programa investiranja sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence, koje donosi Vlada FBiH, na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za dio

istih Društvo nije implementator. U ožujku 2012. godine, Vlada FBiH je donijela Odluku o prijenosu sredstava GSM licence na poseban račun u okviru Jedinog računa Riznice Proračuna FBiH, kada je preneseno ukupno 39.000.000 KM. Tijekom 2012. i u 2013. godini od navedenog iznosa na račun Društva izvršen je povrat 35.000.000 KM, što je šire pojašnjeno u točki 4.7. Izvješća.

- Vrijednost izvanbilančne evidencije na dan 31.12.2012. godine iznosi 249.010.115 KM i odnosi se na projekat Sarajevske zaobilaznice. Ovaj projekat se vodi izvanbilančno jer je Društvo od osnivača zaduženo kao implementator, a vlasnik ovih projekata je Vlada FBiH koja ih i financira. Izgradnja Sarajevske obilaznice od Jošanice do Vlakova je projekat iz 2005. godine koji se najvećim dijelom financira iz kreditnih sredstava, koje je BiH po osnovu Ugovora o financiranju pod nazivom «Bosna i Hercegovina-Projekat cesta» dobila od Europske investicijske banke, Europske banke za obnovu i razvoj, OPEC fonda, a dijelom iz Proračuna Federacije BiH. Mi nismo vršili reviziju ovih projekata niti reviziju izbora dobavljača jer se radi o projektima kojima upravlja Vlada FBiH odnosno resorno ministarstvo, što je pojašnjeno u točki 4.14 Izvješća.

Sarajevo, 20.03.2013. godine

Zamjenik generalnog revizora

Generalni revizor

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

BILANCA STANJA NA DAN 31.12.2012. GODINE.....	1
BILANCA USPJEHA ZA PERIOD 01.01. – 31.12.2012. GODINE.....	2
IZVJEŠĆE O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA.....	3
ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2012. GODINE.....	3
IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU ZA PERIOD KOJI ZAVRŠAVA NA DAN 31.12.2012.....	4
1. UVOD	5
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	6
3. REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
4. NALAZI I PREPORUKE	8
4.1 Prethodno iskustvo sa klijentom i ostale kontrole nadležnih organa	8
4.2 Obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti i financiranje	8
4.3 Sustav internih kontrola	9
4.4 Planiranje i izvješćivanje.....	12
4.5 Stalna sredstva	15
4.6 Potraživanja	20
4.7 Novac i novčani ekvivalenti	23
4.8 Obveze, rezerviranja i razgraničenja	24
4.9 Kapital.....	28
4.10 Prihodi.....	28
4.11 Rashodi	30
4.12 Sudski sporovi	32
4.13 Nabave	33
4.14 Izvanbilančna evidencija-	33
5. KOMENTAR	34

B I L A N C A S T A N J A na dan 31.12.2012. godine

Pozicija	Neto iznos tekuće godine	prethodne godine
A K T I V A		
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	2.073.357.560	2.039.072.765
Nematerijalna sredstva	2.064.037.419	2.030.587.303
Nekretnine, postrojenja i oprema	9.312.206	8.477.527
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	7.935	7.935
Dugoročni finansijski plasmani	0	0
Druga dugoročna potraživanja	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0
C) TEKUĆA SREDSTVA	65.674.494	82.529.302
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.700.724	1.235.344
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	63.973.770	81.293.958
D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0
POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	2.139.032.054	2.121.602.067
Izvanbilančna evidencija - vanbilančna aktiva	249.010.115	163.323.283
UKUPNO AKTIVA	2.388.042.169	2.284.925.350
P A S I V A		
A) KAPITAL	1.857.986.217	1.847.839.342
Osnovni kapital	1.857.984.217	1.847.839.342
Upisani neplaćeni kapital	0	0
Emisiona premija	0	0
Rezerve	0	0
Revalorizacione rezerve	0	0
Nerealizovani dobiti	0	0
Nerealizovani gubici	0	0
Neraspoređena dobit	0	0
Gubitak do visine kapitala	0	0
Otkupljene vlastite dionice i udjeli	0	0
B) DUGOROČNA REZERVIRANJA	14.899.735	13.068.579
C) DUGOROČNE OBVEZE	241.612.200	252.529.225
D) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE	0	0
E) KRATKOROČNE OBVEZE	24.149.922	7.385.437
Kratkoročne finansijske obveze	5.000.000	0
Obveze iz poslovanja	18.847.720	7.127.383
Obveze iz specifičnih poslova	0	0
Obveze po osnovu plaća, naknada i ost.prim.zaposlenih	296.577	251.384
Druge obveze	5.625	6.670
Obveze za PDV	0	0
Obveze za ostale poreze i druge dažbine	0	0
Obveze za porez na dobit	0	0
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	383.980	779.484
G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	0	0
POSLOVNA PASIVA	2.139.032.054	2.121.602.067
Izvanbilančna evidencija - vanbilančna pasiva	249.010.115	163.323.283
UKUPNO PASIVA	2.388.042.169	2.284.925.350

Uprava je pripremila finansijska izvješća, donijela Odluku o utvrđivanju 25.02.2013. godine i iste uputila Odboru za reviziju na razmatranje.

BILANCA USPJEHA za period 01.01. – 31.12.2012. godine

	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna god.
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi	58.993.241	60.719.191
1.	Ostali poslovni prihodi	58.993.241	60.719.191
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	46.737.667	44.078.720
1.	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2.	Materijalni troškovi	203.456	180.943
3.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	3.672.524	3.318.537
4.	Troškovi proizvodnih usluga	39.971.331	37.428.970
5.	Amortizacija	1.453.673	1.487.592
6.	Troškovi rezervisanja	1.000.000	1.240.000
7.	Nematerijalni troškovi	436.683	422.678
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	12.255.574	16.640.471
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Financijski prihodi	182.075	42.866
1.	Prihodi od kamata	45.157	42.821
2.	Ostali finansijski prihodi	136.918	45
V	Financijski rashodi	2.598.932	3.405.190
1.	Rashodi kamata	2.598.932	2.513.140
2.	Negativne tečajne razlike	0	892.050
VI	Gubitak od finansijskih aktivnosti (V – IV)	2.416.857	3.362.324
VII	Dobit redovne aktivnosti (III – VI)	9.838.717	13.278.147
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
VIII	Ostali prihodi i dobici	902.554	978.548
1.	Dobici od prodaje stalnih sredstava	1.200	0
2.	Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
3.	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	175.456
4.	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	901.354	803.092
IX	Ostali rashodi i gubici	22.720	6.647
1.	Rashodi na temelju ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	1.282	-
2.	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	21.438	6.647
X	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (XI – XII)	879.834	971.901
XI	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX – VIII)	0	0
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIV.VRIJEDN.SREDSTAVA		
1*.	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijed.sredstava	1.453.673	1.487.592
2*.	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijed.sredstava	0	0
XII	Dobit od usklađivanja vrijednosti	1.453.673	1.487.592
3*.	Prihodi iz osnova promjene rač.politika	6.307	30.976
4*.	Rashodi iz osnova promjene rač.politika	361.262	0
	UKUPAN PRIHOD PERIODA (I+IV+VIII+1*+3*)	61.537.850	63.259.173
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+IX+2*+4*)	49.720.581	47.490.557
	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	11.817.269	15.768.616
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1.	Porezni rashodi perioda	0	0
2.	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3.	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XIII	Neto dobit neprekinutog poslovanja	11.817.269	15.768.616
	DOBIT ILI GUBITAK OD PREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XIV	Neto dobit perioda	11.817.269	15.768.616
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda	11.817.269	15.768.616

IZVJEŠĆE O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA za period od 01.01. do 31.12.2012. godine

(IZRAVNA METODA)

Opis	Oznaka	IZNOS Tekuća godina	IZNOS Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (2 do 4)		76.323.178	61.046.436
2. Prilivi od kupaca i primljeni avansi	+	45.995	248.522
3. Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	+(-)	0	1.050
4. Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti	+	76.277.183	60.796.864
5. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (6 do 10)		54.964.204	48.940.521
6. Odlivi iz osnova isplata dobavljačima i dati avansi	+(-)	50.522.582	42.085.787
7. Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja	+(-)	3.433.916	2.756.662
8. Odlivi iz osnova plaćenih kamata	+(-)	929.594	3.546.802
9. Odlivi iz osnova poreza i drugih dadžbina	+(-)	33.293	18.681
10. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	+(-)	44.819	532.589
11. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (1-5)		21.358.974	12.105.915
12. Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (5-1)			
B. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
13. Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (14 do 19)		4.542.524	6.512.721
14. Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
15. Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	+	0	0
16. Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	0	0
17. Prilivi iz osnova kamata	+	45.157	42.821
18. Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
19. Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	4.497.367	6.469.900
20. Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (21 do 24)		54.103.241	19.175.862
21. Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
22. Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
23. Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	54.103.241	19.175.862
24. Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
25. Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (13-20)			-
26. Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20-13)		49.560.717	12.663.141
C. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
27. Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti		40.690.467	52.253.767
28. Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (29 do 31)		68.353.592	60.297.725
29. Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
30. Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	5.421.324	6.766.427
31. Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	-	62.932.269	53.531.298
32. Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (27-28)			
33. Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (28-27)		27.663.125	8.043.958
34. D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (1+13+27)		121.556.169	119.812.924
35. E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (5+20+28)		177.421.037	128.414.108
36. F. NETO PRILIV GOTOVINE (34-35)		0	0
37. G. NETO ODLIV GOTOVINE (35-34)		55.864.868	8.601.184
38. H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		78.369.212	86.970.396
39. I. Pozitivne tečajne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	45
40. J. Negativne tečajne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
41. K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (44+42-43+45-46)		22.504.344	78.369.212

Uprava je pripremila finansijska izvješća, donijela Odluku o utvrđivanju 25.02.2013. godine i iste uputila Odboru za reviziju na razmatranje.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU za period koji završava na dan 31.12.2012.

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Reval. rezerve (MRS 16 MRS 21 MRS 38)	Nereal. dobiti/gubici po osn. fin.sr.	Ost. rezerve	Akumulir. nerasp. dobit/nepokriv. gubitak	UKUPNO (2+3+4+5+6)	Manj. interes	UKUPNI KAPITAL (7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31.12.2010. g.	2.000	-	-	-	-	2.000	-	2.000
2. Efekti promjena u račun.politikama	-	-	-	1.847.837.342	-	1.847.837.342	-	1.847.837.342
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2010., odn. 01.01.2011. g.	2.000	-	-	1.847.837.342	-	1.847.839.342	-	1.847.839.342
5. Efekti reval.materij.i nem.sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finansijskih sred.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Kursne razlike nastale prevođenjem fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Neto dobiti/gubici prizn.dir.u kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Objavljene dividende i drugi oblici rasp.i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Stanje na dan 31.12.2011.godine	2.000	-	-	1.847.837.342	-	1.847.839.342	-	1.847.839.342
13. Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2011., odn., 01.01.2012. g.	2.000	-	-	1.847.837.342	-	1.847.839.342	-	1.847.839.342
16. Efekti reval.materij.i nem.sredst.	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finans.sreds.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Kursne razlike nastale prevođenj. fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
19. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.	-	-	-	-	-	-	-	-
20. Neto dobiti/gubici priznati u kapit.	-	-	-	-	-	-	-	-
21. Objavljene divid.i drugi obl.raspodj. dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
22. Emisija dion.kapit.i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	2.000	-	-	10.146.875	-	10.148.875	-	10.148.875
23. Stanje na dan 31.12.2012. god.	2.000	-	-	1.857.984.217	-	1.857.986.217	-	1.857.986.217

Uprava je pripremila finansijska izvješća, donijela Odluku o utvrđivanju 25.02.2013. godine i iste uputila Odboru za reviziju na razmatranje.

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
JP „CESTE FBiH“ d.o.o. SARAJEVO
ZA 2012. GODINU**

1. UVOD

Javno preduzeće »Ceste Federacije BiH« d.o.o Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo), je osnovano temeljem Zakona o cestama FBiH (Službene novine FBiH br. 12/10 od 15.03.2010. godine). Vlada FBiH je na sjednici održanoj 01.07.2010. godine donijela Odluku o usklađivanju naziva firme, djelatnosti, načina upravljanja i poslovanja i kapitala JP »Direkcija cesta FBiH« d.o.o Sarajevo, kojom su usklađuje naziv firme, djelatnost, način upravljanja i poslovanja i kapital JP »Direkcija cesta FBiH«, prestanak, prelazne i završne odredbe, kao i druga pitanja značajna za uspješno i zakonito poslovanje Društva. Prema ovoj Odluci, JP »Ceste FBiH« je pravni sljednik JP »Direkcija cesta FBiH«.

Društvo je registrovano Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-Reg-11-000713 od 29.03.2011. godine, a 04.06.2012. godine izvršena je izmjena lica ovlaštenih za zastupanje subjekta upisa u unutrašnjem i vanjskotrgovinskom prometu.

Osnivač Društva je Vlada FBiH, a nadležno resorno ministarstvo je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija (resorno ministarstvo). Prema Zakonu o cestama FBiH, Društvo je jedini upravitelj magistralne cestovne infrastrukture u FBiH i povjereno mu je osiguranje materijalnih i drugih uvjeta za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju i upravljanje magistralnim cestama, te osiguranje tehničko-tehnološkog jedinstva sustava javnih cesta u FBiH. Na pravni položaj, upravljanje i poslovanje Društva primjenjuju se Zakon o javnim poduzećima u FBiH i Zakon o gospodarskim društvima.

Resorno ministarstvo je na Društvo prenijelo javne ovlasti vezane za izdavanje rješenja vezanih za upotrebu cestovne infrastrukture i korištenja cestovnog zemljišnog pojasa.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Društva detaljno je uređena unutarnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim djelovima Društva, grupe složenosti poslova i druga pitanja u vezi sa organizacijom rukovođenja.

Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja, Društvo je formiralo organizacione jedinice:

- Kabinet Uprave,
- Sektor studija, projektovanja i građenja,
- Sektor održavanja, zaštite cesta i sigurnosti prometa,
- Sektor međunarodnih investicija,
- Sektor ekonomsko-financijskih poslova,
- Sektor pravnih, ugovornih i kadrovskih poslova.

U okviru osnovnih organizacionih jedinica, organizovani su odsjeci kao unutrašnje organizacione jedinice.

Samostalne organizacione jedinice su:

- Odjel za internu reviziju
- Odjel za nabavke

Na dan 31.12.2012. godine u Društvu je bilo zaposleno 82 zaposlenika.

Sjedište Društva je u Sarajevu, u Ulici Terezija 54.

Na datum bilance Društvo je dalo izjavu da su financijska izvješća sačinjena sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS).

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Društva i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše revizije je da na osnovu provedene revizije izrazimo mišljenje da li su financijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja. Revizija uključuje i procjenu da li Uprava i rukovodioci primjenjuju zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i danih ovlaštenja, ocjenu financijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola uspostavljenih u svrhu zaštite imovine, kao i sposobnost da otkrivaju i sprječavaju značajno pogrešna prikazivanja u financijskim izvješćima.

Zbog ograničenja vremena i resursa, revizijom nismo obuhvatili cjelokupno područje poslovanja, niti smo ispitivali sve transakcije. **Revizijom nismo detaljno provjeravali izvanbilančnu evidenciju u kojoj je iskazan projekt Sarajevska obilaznica**, s obzirom da je Društvo implementator projekta od strane Vlade FBiH, koja ga i financira.

Sistemom uzorka ispitali smo procese koji se odnose na obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti, zakonsku i usklađenost sa općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, planiranje poslovnih aktivnosti i sa njima povezane račune vezane za sredstva, obveze i kapital, prihode i rashode, uključujući značajnije troškove poslovanja.

Obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške nisu otkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja koja smo smatrali bitnim, a vezana su za financijsko izvješćivanje.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom financijskih izvješća za 2012. godinu, konstatirali smo određene propuste i nepravilnosti. U cilju otklanjanja istih, dali smo slijedeće preporuke:

- *Potrebno je sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH vršiti popis stalnih sredstava i usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom.*
- *Iz poslovnih knjiga Društva isknjižiti brzu cestu Mostar-Široki Brijeg-Grude i sukladno članku 13. Zakona o cestama FBiH istu temeljem relevantne dokumentacije prenijeti na JP „Autoceste FBiH“ d.o.o Mostar.*
- *Potrebno je osigurati da se interna reprezentacija koristi samo od strane uposlenika Društva, a eksterna reprezentacija sukladno Pravilniku o korištenju sredstava reprezentacije.*
- *Preispitati interne akte vezano za upotrebu službenih vozila, uvažavajući mogućnost korištenja istih u privatne svrhe i obveze obračuna koristi vezano za Zakon o porezu na dohodak i ostale relevantne propise koji reguliraju ovu oblast.*
- *Poduzeti potrebne aktivnosti na upošljavanju sistematiziranih internih revizora u cilju osiguranja kontinuiteta rada Odjela za internu reviziju. Potrebno je veću pažnju pridavati aktivnostima Odbora za reviziju i Odjela za internu reviziju i dosljedno postupati prema danim preporukama.*
- *Potrebno je da Uprava Društva donese Godišnji plan i program održavanja i zaštite magistralnih cesta i Godišnji program rekonstrukcije, izgradnje i obnove magistralnih cesta sukladno Zakonu o cestama FBiH.*
- *Obzirom da nisu donesene strategije i programi za planiranje, razvoj, rekonstrukciju i održavanje cesta na federalnom nivou, potrebno je da Društvo donese interne procedure kojima bi se definirala metodologija planiranja kao i procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.*
- *Potrebno je da Plan, Rebalans plana i Izvješće o realizaciji sadrže adekvatne i dovoljne informacije i obrazloženja za planske veličine i izvršenje istih. U slučaju odstupanja u odnosu na Plan, potrebno je pravovremeno pokrenuti aktivnosti na donošenju Rebalansa Plana.*

- *Potrebno je preispitati Pravilnik o računovodstvenim politikama u dijelu obračuna amortizacije na cestovnu infrastrukturu i isti uskladiti sa MRS i MSFI.*
- *Radi realnog iskazivanja nematerijalnih sredstava, u potpunosti postupati sukladno paragrafu 21. MRS 38-Nematerijalna sredstva, odnosno sredstva priznavati samo ako je vjerovatan priliv buduće ekonomske koristi povezan sa sredstvima i ako se nabavna vrijednost sredstava može pouzdano izmjeriti.*
- *Potrebno je neotpisanu vrijednost obustavljenih projekata u iznosu od 160.298 KM prenijeti na rashode obračunskog perioda.*
- *Dosljedno i u potpunosti poštivati usvojene procedure prilikom aktiviranja investicija u tijeku i knjigovodstvenog evidentiranja istih, s obzirom da se značajan dio projekata stvarno koristi i upotrebi je, a knjigovodstveno se i dalje vode kao ulaganje u tijeku.*
- *Potrebno je prema načelima opreznosti i realnosti Okvira za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća procijenjivati iskazane bilančne pozicije i očekivane buduće koristi. Sva stalna sredstva vrednovati prema zahtjevima iz standarda, sukladno MRS 36–Umanjenje vrijednosti sredstava a vezi sa MRS 38–Nematerijalna stalna sredstva.*
- *Potrebno je dosljedno i u potpunosti poštivati usvojene politike potraživanja i ojačati nadzor nad primjenom usvojenih procedura u cilju pravovremene naplate svih potraživanja. Izvršiti detaljnu analizu svih neutuženih potraživanja i poduzeti potrebne aktivnosti na utuženju istih.*
- *Sukladno nadležnostima utvrđenim Zakonom o cestama FBiH ostvariti suradnju sa nadležnim upravama za inspeksijske poslove u cilju povećanja naplate potraživanja.*
- *Potraživanja stečena preuzimanjem duga (regresne tužbe) u financijskim izvješćima iskazivati sukladno paragrafu 31. i 33. Okvira za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća. Potrebno je izvršiti uvid u podnesene regresne tužbe i sukladno konstatiranom poduzeti adekvatne mjere u cilju realnog iskazivanja istih u poslovnim knjigama Društva.*
- *Uspostaviti efikasniju međusektorsku suradnju u cilju pravovremenog evidentiranja poslovnih promjena, te istinite i fer prezentacije financijskih izvješća.*
- *Poduzeti hitne aktivnosti na povratu novčanih sredstava prenesenih na Depozitni račun Proračuna FBiH.*
- *Potrebno je da Uprava Društva, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, poduzme aktivnosti da se cjelokupna sredstva ostvarena temeljem GSM licence prenesu na poseban račun u okviru Jedinstvenog računa riznice Proračuna FBiH kao i da se sredstva za projekte za koje je Društvo implementator pravovremeno koriste sukladno usvojenim programima investiranja.*
- *Prilikom isplate naknade članovima Komisije za koordinaciju i praćenje realizacije sredstava GSM licence osigurati relevantnu dokumentaciju iz koje bi se potvrdilo da su poslovi i zadaci stvarno i obavljani.*
- *Dosljedno poštivati MRS 37-Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, za priznavanje, mjerenje, promjene rezerviranja i iskorištavanje rezerviranja za sudske sporove, kako bi se izbjegle materijalno značajne greške i kako bi financijska izvješća po svim bitnim pitanjima prikazala istinito i objektivno financijski položaj i rezultat poslovanja Društva.*
- *Sukladno MRS 1. točkama 60. i 69. na kratkoročnoj poziciji je potrebno evidentirati obveze za glavnice koje dospijevaju unutar dvanaest mjeseci nakon kraja izvještajnog perioda.*
- *Računovodstvenim politikama urediti način vršenja procjene obveze za dospjele kamate na kraju obračunskog perioda, kapitalizaciju kamata izvršiti samo za investicije u tijeku, a dio kamata evidentirati na rashodima za okončane projekte.*
- *Potrebno je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i Pravilnikom o radu Društva, jasno definirati i propisati zone odgovornosti suradnika za nadzor kao i utvrditi adekvatnu naknadu za njihov rad.*
- *Potrebno je uspostaviti adekvatan nadzor nad radom suradnika za nadzor u cilju kvalitetnog obavljanja poslova i pravilnog obračuna naknade.*
- *Potrebno je Pravilnikom o radu Društva definirati način primjene kriterija za utvrđivanje broja bodova, kao elementa za obračun plaće, u cilju zadovoljenja principa transparanetnosti kod utvrđivanja plaća uposlenih.*
- *Potrebno je osigurati adekvatnu dokumentaciju koja bi bila osnov za utvrđivanje i obračun stimulacija uposlenicima Društva.*

- *Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o radu i Općeg Kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH prilikom utvrđivanja prava i visine naknade za regres i naknade za rad na terenu.*
- *Potrebno je da privremeni Nadzorni odbori dostavljaju pismena izvješća o radu Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, sukladno izmjenama i dopunama Statuta i Uredbe o vršenju ovlaštenja organa FBiH u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala.*
- *Potrebno je isplatu naknada članovima Odbora za reviziju uskladiti sa ostvarenim aktivnostima u radu Odbora.*
- *Potrebno je zaključivati ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima sukladno Zakonu o radu, Zakonu o obligacionim odnosima i ostalim relevantnim propisima.*
- *Postupke nabava provoditi sukladno propisanim procedurama Zakona o javnim nabavama BiH, podzakonskim i vlastitim aktima.*
- *Potrebno je da Društvo, u suradnji sa nadležnim institucijama, nastavi poduzimati aktivnosti na reguliranju obveza po kreditu EBRD 31788.*

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Prethodno iskustvo sa klijentom i ostale kontrole nadležnih organa

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH po deseti put u kontinuitetu obavlja reviziju finansijskih izvješća predmetnog klijenta i usklađenosti iskazanih iznosa u izvješćima sa važećim zakonskim i drugim propisima. Prethodne 2011. godine dato je mišljenje sa rezervom na finansijska izvješća.

Revizijom za 2012. godinu utvrđeno je da su preporuke date u prethodnoj reviziji jednim dijelom implementirane, budući da se značajan dio istih odnosi na preispitivanje Pravilnika o računovodstvenim politikama, koji nije u potpunosti usklađen sa MRS i MSFI. Ovim Pravilnikom donesenim temeljem Zakona o cestama FBiH, reguliran je način sastavljanja i prezentacije finansijskih izvješća, međutim, način iskazivanja amortizacije, iskazivanje finansijskog rezultata na datum bilanciranja i njegove raspodjele na obveze prema određenoj namjeni, nije sukladan MRS i MSFI, na što je ukazano u reviziji za 2011. godinu. Prema ovom Zakonu, razlika javnih prihoda i javnih rashoda predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv i ne može biti predmet ponovne raspodjele, na dividendu ili povećanje kapitala, već se isti raspoređuje na obveze prema planiranoj namjeni, koje predstavljaju izvor sredstava isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i zaštitu javnih cesta. Novim Pravilnikom o računovodstvenim politikama (sa datumom primjene od 01.01.2012. godine) izvršena je izmjena u dijelu procedure evidentiranja i otpisa potraživanja.

Nisu implementirane preporuke vezane za stalna sredstva i procjenjivanje iskazanih bilančnih pozicija, koje se već duže vrijeme vode kao investicije u tijeku.

Za sredstva ostvarena temeljem GSM licence, Društvo je poduzimalo aktivnosti u prethodnom periodu da bi u 2012. godini Vlada FBiH donijela Odluku temeljem koje je izvršen prijenos većeg dijela navedenih sredstava na Depozitni račun Proračuna FBiH, koja su tijekom godine (i u 2013. godini) vraćena Društvu (ne u cjelokupnom iznosu). Na dan 16.01.2013. godine Društvo je iskazalo potraživanje od Vlade FBiH po ovom osnovu 4.000.000 KM. Prema navedenoj Odluci Vlade FBiH, sve buduće doznake sredstava po osnovu GSM licence biti će izvršene na poseban transakcijski račun u okviru JRR Proračuna FBiH.

Kao i prethodne godine, nije implementirana preporuka vezana za ažuriranje i usuglašavanje evidencija i izvještavanja o pokrenutim i realiziranim sudskim sporovima između Sektora za pravne i Sektora za ekonomsko-financijske poslove. Nisu poduzete značajnije aktivnosti na analizi neutuženih potraživanja kao ni na ostvarivanju suradnje sa nadležnim upravama za inspeksijske poslove.

Do okončanja predmetne revizije, Društvo nije izvršilo izbor neovisne revizorske kuće za reviziju finansijskih izvješća za 2012. godinu.

4.2 Obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti i financiranje

Temeljem Zakona o cestama FBiH, definirano je da Društvo finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju cesta i proširenje materijalne osnove rada osigurava iz

godišnjih, posebnih i drugih naknada, koje imaju karakter javnih prihoda, iz kredita, donacija (grantova). Društvo kao upravitelj vodi evidenciju o sredstvima infrastrukture i ostalim sredstvima u vlasništvu FBiH datim na upravljanje. Vlada FBiH je 20.01.2011. godine donijela Odluku o smanjenju temeljnog kapitala Društva, prema kojoj temeljni kapital se umanjuje za iznos od 1.768.311.108 KM, tako da isti sada iznosi 2.000 KM i čini temeljni ulog FBiH kao jedinog osnivača Društva.

U 2011. godini je došlo do zastoja u realizaciji programa „Rehabilitacija cesta u FBiH“, zbog čega je značajan dio planiranih sredstava za ove namjene prenesen u 2012. godinu. Za implementaciju preneseni su projekti rehabilitacije prioritarnih dionica magistralnih cesta za koje su nabavke radova provedene u 2011. godini (EIB LOT 1-12 ukupno 15 dionica i EBRD LOT 1-7 ukupno 8 dionica). Naime, Vlada FBiH je nakon razmatranja Izvješća o programu „Rehabilitacija cesta u FBiH“ donijela Odluku o davanju suglasnosti na Odluku Nadzornog odbora, koja je objavljena u „Službenim novinama FBiH“ br. 80/11 od 30.11.2011. godine. Ovom Odlukom stavljena je van snage Odluka o prekidu aktivnosti u postupcima zaključenja ugovora za rehabilitaciju magistralnih cesta. Zbog navedenog, krajnji rok za raspoloživost kredita EIB i EBRD za projekt „Rehabilitacija cesta u FBiH“ je prvobitno produžen do 31.12.2012. godine, tako da je Društvo u prethodnoj godini izdvojilo značajan iznos sredstava za servisne troškove zbog ne povlačenja kreditnih sredstava. Iz navedenog razloga kao i uključivanja dodatnih radova u Program rehabilitacije, Društvo je krajem 2012. godine ponovno tražilo produženje raspoloživosti EIB kredita do 31.12.2013. godine, međutim do vremena okončanja revizije, nije zaključen amandman na Ugovor. Vezano za EBRD kredit, raspoloživost kredita je produžena do 30.09.2013. godine.

Kao što je konstatirano i prethodnim revizijama, Društvu je odlukama Vlade FBiH dano u nadležnost da bude finansijski implementator, odgovoran za implementaciju projekata po programima investiranja sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence za FBiH. Kao finansijski implementator, Društvo je odgovorno za implementaciju projekata magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta i o stupnju razvoja istih je dužno tromjesečno izvještavati Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, a Izvješća o realizaciji finansijskih sredstava dostavljati tromjesečno Federalnom ministarstvu financija i Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija.

Međutim, Zakonom o cestama FBiH, Društvu nije dano u nadležnost da bude implementator sredstava za GSM licencu, posebno imajući u vidu da se iz tih sredstava vrši financiranje projektne dokumentacije autoputa na koridoru Vc i izgradnja planiranih autoputeva, magistralnih, regionalnih i lokalnih puteva, a raspodjela istih vrši se temeljem odluka o usvajanju programa investiranja sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence, koje za svaku godinu donosi Vlada FBiH na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, bez prethodne suglasnosti nadležnog zakonodavnog organa. Sredstva GSM licence predstavljaju javni prihod koji pripada Proračunu FBiH i raspodjela istog i iskazivanje treba vršiti sukladno zakonskim propisima za proračunske korisnike.

4.3 Sustav internih kontrola

Društvo je donijelo značajan broj akata i pisanih pravila kojima su u najvećem dijelu uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, u skladu sa propisanim i dodijeljenim ovlaštenjima. Odgovornost na uspostavi sustava internih kontrola je na Upravi Društva, a osnova funkcionalnog sustava internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja.

Revizijom je utvrđeno da usvojene politike i procedure postupanja uposlenih za glavne procese poslovanja, nisu u potpunosti uspostavljeni u mjeri da obezbijede razumno uvjerenje da su postignuti osnovni ciljevi poslovanja, gdje prije svega mislimo na efikasno upravljanje i adekvatnu zaštitu imovine od mogućih gubitaka.

Zakonom o cestama FBiH je definirano da: „Društvo predstavlja upravitelja javnih cesta koja obavlja poslovanje od općeg interesa, ne posluje na komercijalnoj osnovi, niti je osnovan radi stjecanja dobiti, već svoje aktivnosti obavlja na osnovu odobrenog plana i programa od osnivača. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv i ne može biti predmet ponovne raspodjele, na dividendu ili povećanje kapitala, već se isti raspoređuje na obveze prema planiranoj namjeni, koje predstavljaju izvor sredstava isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i zaštitu javnih cesta.

Poslovne knjige i druge evidencije vode se sukladno Kontnom planu za gospodarska društva. Opseg i način poslovanja i kapital utvrditi će se sukladno zakonima i MRS i MSFI.“

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji sastavljanje i prezentacija finansijskih izvješća svih gospodarskih društava vrši se sukladno MRS i MSFI.

Usvojen je Pravilnik o računovodstvenim politikama 19.12.2012. godine (sa primjenom od 01.01.2012. godine) kojim je reguliran način evidentiranja dugotrajne imovine, ali ni ovaj Pravilnik nije u potpunosti usklađen sa MRS i MSFI. Cestovna infrastruktura (ceste, mostovi, tuneli) evidentirana je na bilančnoj poziciji stalne nematerijalne imovine (pravo na korištenje tuđih sredstava) i na istu se ne obračunava amortizacija, ali se vrši vrijednosno usklađenje svake 2 godine.

Sukladno odredbama Zakona o cestama FBiH, Društvo je donijelo Pravilnik o računovodstvenim politikama, kojima je reguliran način sastavljanja i prezentacije finansijskih izvješća, međutim, način iskazivanja amortizacije; iskazivanje finansijskog rezultata na datum bilanciranja i njegove raspodjele na obvezu prema određenoj namjeni, nije sukladan MRS i MSFI.

Društvo tijekom 2012. godine nije imalo u kontinuitetu Nadzorni odbor, što je propust resornog ministarstva i Vlade FBiH. Društvo nije imalo imenovan Nadzorni odbor u periodima od 01.01.-23.02.2012. godine, od 23.04.-25.06.2012. godine, te od 25.08.-31.12.2012. godine, a isto je moglo imati uticaja na poslovanje Društva. Društvo je imalo dva privremena Nadzorna odbora tijekom 2012. godine na period do 60 dana.

Privremeni Nadzorni odbori su tijekom 2012. godine usvojili četiri Izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Društva. Izmjenama i dopunama od 27.02.2012. godine sistematiziran je Ured u Mostaru (sa 6 izvršioaca), dok su kasnijim izmjenama brisana određena radna mjesta, promijenjeni nazivi radnih mjesta i grupe složenosti poslova kod određenih radnih mjesta. Uveden je novi Sektor za katastar nekretnina i cesta, imovinsko-pravne poslove i eksproprijaciju sa dva Odsjeka. Odlukom o Izmjenama i dopunama Pravilnika br.01-03.2 NO 7260/12 od 23.08.2012. godine nije jasno precizirano na koja radna mjesta se odnosilo smanjenje broja izvršioaca sistematiziranih u Uredu u Mostaru.

Prema važećoj sistematizaciji predviđeno je 97 izvršilaca, a na dan 31.12.2012. godine, bilo je 83 zaposlenih. U revidiranoj godini broj uposlenih povećan je za 8 uposlenika u odnosu na 2011. godinu i nastao je većim brojem primljenih uposlenika (11 uposlenih) u odnosu na iste koji su otišli (2 mirovina). Člankom 5. Pravilnika o radu definirano je: „kad se ukaže potreba za zasnivanjem radnog odnosa sa novim zaposlenikom, direktor ili Statutom ovlašteno lice donosi Odluku o zaključivanju ugovora pod uvjetima iz Pravilnika“. Prema Pravilniku, objavljuje se oglas u dnevnom tisku ili se prijavljuje potreba za zapošljavanjem, s tim da se Odlukom utvrđuje način izbora uposlenika kao i rok za podnošenje prijave na oglas. U izuzetnim slučajevima, zbog potreba posla, može se donijeti odluka o zaključivanju ugovora o radu bez prethodno navedenog postupka. U 2012. godini za prijem 11 novih uposlenika nije raspisivan konkurs, niti je obrazloženo da je riječ o izuzetnim slučajevima. Utvrđeno je da je isti dan donesena Odluka o potrebi zasnivanja radnog odnosa i rasporedu uposlenika.

Navodimo nedovoljno funkcionisanje sustava internih kontrola i ne postojanje adekvatnih kontrolnih aktivnosti, koje su rezultirale određenim propustima i nepravilnostima, od kojih navodimo:

- kao što je konstatirano i u prethodnoj godini, Društvo je priznalo iznos obustavljenih projekata od 739.839 KM na poziciji nematerijalnih sredstava, čime je postupilo suprotno paragrafu 21. MRS 38-Nematerijalna sredstva jer nisu ispunjeni propisani uvjeti, odnosno da je vjerovatan priliv buduće ekonomske koristi povezan sa sredstvima, što je šire pojašnjeno u točki 4.5. Izvješća;
- na poziciji nematerijalnih sredstava u pripremi već duži period iskazane su investicije u iznosu najmanje od 5.457.830 KM, od kojih je značajan dio započeo 2004. i 2005. godine i za koje nije bilo realizacije u 2012. godini. Uprava Društva nije zauzela stav po osnovu izvršenih ulaganja niti je izvršila procjenu vjerovatnoće budućih ekonomskih koristi od iskazane imovine sukladno Okviru za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća.
Ukazujemo da je i dalje evidentan problem nepravovremenog dostavljanja dokumentacije o okončanju projekata, temeljem koje se vrši prijenos investicija iz pripreme u upotrebu, u Odsjek finansijsko-računovodstvenih poslova (u nekim slučajevima sa kašnjenjem čak od dvije godine).
- u poslovnim knjigama Društva iskazana je investicija u tijeku-Izgradnja brze ceste Mostar-Široki Brijeg-Grude (321.750 KM), a koja sukladno Zakonu o cestama FBiH, nije u nadležnosti Društva, već JP „Autoceste FBiH“ d.o.o Mostar.

- na dan 31.12.2012. godine, izvršen je popis sredstava i njihovih izvora, sačinjeno je Izvješće o izvršenom popisu, međutim ne može se potvrditi da je izvršeno usuglašavanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem, posebno u dijelu investicija u toku. Popis kao instrument kontrole mora odražavati stvarno stanje i ne može se provoditi prepisivanjem stanja iz knjigovodstvenih evidencija. Kvalitetno urađenom popisu prethodi blagovremeno evidentiranje poslovnih promjena i odgovarajuća priprema i kontrola dokumentacije, što podrazumijeva uredno kolanje knjigovodstvene dokumentacije između pojedinih organizacijskih jedinica.
- na poziciji investicija u tijeku iskazan je iznos od 31.712 KM, a odnosi se na izgradnju skladišta posipnog materijala-punkt Ivan, evidentiranu na temelju sedme privremene situacije „Sarajevo putevi“ d.d. Sarajevo od 05.11.2012. godine za redovno održavanje. Utvrđeno je da navedenu situaciju nije potpisao izvršni direktor za tehničke poslove, niti je izgradnja skladišta posipnog materijala bila planirana zaključenim ugovorom o redovnom održavanju. Za nabavku u navedenom iznosu nije provedena procedura Zakona o javnim nabavama BiH. Također napominjemo da prema Pravilniku o računovodstvenim politikama, Društvo nema vlastito skladište materijala, koje se usmjerava na lokacije i odredišta koja vrše potrošnju ovog materijala.
- Uprava Društva je donijela Pravilnik o korištenju sredstava reprezentacije u studenom 2012. godine, tako da skoro cijelu godinu, korištenje reprezentacije nije bilo regulirano. Pravilnikom je definirano ko ima pravo na reprezentaciju i do kojeg iznosa (nema ograničenja za Upravu) dok za davanje poklona nisu definirani kriteriji. Utvrđeno je da su reprezentaciju koristila lica koja nisu uposlenici Društva (uposlenici Federalnog ministarstva prometa i komunikacija), kao i da se nije vršila suštinska kontrola računa za internu reprezentaciju. Na računima za eksternu reprezentaciju nije naveden razlog načinjenog troška (navodimo fakturu „Svjetlost Sars“ u iznosu od 7.017 KM za kupljene poklone), zbog čega se ne može potvrditi da su isti načinjeni u poslovne svrhe. Člankom 10. Pravilnika definirana je obveza sačinjavanja polugodišnjeg izvješća o korištenju sredstava reprezentacije Upravi, koje nije sačinjeno.
- slabosti internih kontrola su uočene kod priznavanja dnevnica za službeni put u inozemstvo, jer se u nalogima za službena putovanja nije navodilo vrijeme prelaska granice, niti da li je osigurana ishrana, u cilju pravilnog obračuna dnevnica.
- sukladno menadžerskim ugovorima, članovi Uprave imaju neograničeno pravo korištenja službenih vozila, što znači da je dozvoljeno korištenje u privatne svrhe. Zakon o porezu na dohodak tretira korištenje službenog vozila u privatne svrhe kao korist koja treba biti obuhvaćena u obračunu plaće i na koju se obračunavaju porezi i doprinosi (čl. 10, stavak (3)). Revizijom je konstatirano da se ne vodi evidencija korištenja automobila u privatne i poslovne svrhe, a da je na putnim nalogima evidentirana mjesečna potrošnja i do 5.000 km uglavnom loco vožnje. Utvrđeno je da su se vozila koristila i u dane vjerskih praznika. Vozila se ne tenkiraju zadnji dan u mjesecu, što onemogućava praćenje prosječne potrošnje goriva, niti se dostavljaju mjesečna izvješća Upravi, kako je propisano internim Pravilnikom.
- nisu donesene procedure o načinu i metodologiji planiranja, niti su od strane nadležnih organa FBiH donesene strategije razvoja i programi održavanja sukladno Zakonu o cestama FBiH. Društvo nije imalo do studenog 2012. godine popunjena radna mjesta voditelja Odsjeka plansko-analitičkih poslova i financijsko-računovodstvenih poslova u okviru kojih se obavljaju navedeni poslovi planiranja.

Predmet revizije bila je i ocjena rada Odjela za internu reviziju, uspostavljenog u 2007. godini.

Odjel za internu reviziju sačinio je Studiju rizika za 2012. godinu u kojoj su identificirani rizici radi utvrđivanja prioritetnih područja revizijskih ispitivanja i utvrđivanja potrebnih revizijskih resursa i to: poslovni rizik, rizik finansiranja, finansijski rizik i strukturalni rizik. Odjel za internu reviziju je posebne aktivnosti usmjerio prema rizicima vezanim za sustav internih kontrola. Djelokrugom rada Odjela pokrivene su sve djelatnosti Društva, a rad je baziran na procjeni rizika. Visokim nivoom rizika su ocijenjeni: štete koje nastaju kao posljedica klizišta i prirodnih elementarnih nepogoda, nedostatak značajnijih sredstava za rezervisanja po osnovu istih; štete po osnovu odgovornosti učesnika u prometu na komunikacijama koje su u nadležnosti održavanja Društva; mali broj tehnički osposobljenih dobavljača za kvalitetno izvođenje radova; rješavanje pitanje eksproprijacije zemljišta i upis u katastar i grunt; vlasništvo nad nekretninama infrastrukture; regresne tužbe i sporo rješavanje po istima; problemi pri osiguranju građevinskih dozvola i urbanističkih suglasnosti, zahtjevi za naknadu šteta na cestama zbog odrona.

Na osnovu usvojene Studije rizika, Odjel za internu reviziju sačinio je Plan revizije za 2012. godinu sa ukupno 6 projekata, usvojen od strane Odbora za reviziju 07.06.2012. godine, čime je postupljeno suprotno Pravilniku o radu Odjela, prema kojem se Godišnji plan sačinjava krajem godine za narednu godinu. Tijekom 2012. godine sačinjena su 4 izvješća o obavljenoj reviziji i to krajem listopada i studenog 2012. godine, a ista su usvojena od Odbora za reviziju 11.12.2012. godine. Interni revizor je u prosincu 2012. godine raskinuo radni odnos u Društvu, nakon čega je Odbor za reviziju donio Zaključak da daljnje aktivnosti Odjela preuzme rukovodilac Sektora ekonomsko finansijskih poslova do odabira novog zaposlenika. Nije prezentirana dokumentacija da je Društvo poduzelo aktivnosti na prijemu novog internog revizora.

Također ističemo da je Rukovodiocu Odjela za internu reviziju u 2011. godini istekao mandat, nakon čega je u 2012. godini izmjenom Pravilnika o unutarnjoj organizaciji ukinuto navedeno radno mjesto. S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je Odbor za reviziju osigurao da Odjel za internu reviziju izvrši svoj posao sukladno Planu revizije, niti su prezentirana mjesečna izvješća o radu podnesena Nadzornom odboru, kako je propisano člankom 29. Statuta. Iz prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi da je Uprava Društva osigurala dosljednu i potpunu implementaciju danih preporuka.

Iako je donošenjem značajnijih akata i izvršenom podjelom ovlaštenja i odgovornosti uspostavljeno povoljno kontrolno okruženje i stvoreni preduvjeti za kvalitetne i efikasne kontrolne aktivnosti, nismo se uvjerali da je u svim slučajevima postupljeno sukladno usvojenim pravilima i procedurama kao i da uspostavljeni sustav internih kontrola omogućava ostvarenje svih poslovnih ciljeva, efikasno poslovanje i potpunu zaštitu imovine.

Preporuke:

Potrebno je sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH vršiti popis stalnih sredstava i usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom.

Iz poslovnih knjiga Društva isknjižiti brzu cestu Mostar-Široki Brijeg-Grude i sukladno članku 13. Zakona o cestama FBiH i istu temeljem relevantne dokumentacije prenijeti na JP „Autoceste FBiH“ d.o.o Mostar.

Potrebno je osigurati da se interna reprezentacija koristi samo od strane uposlenika Društva, a eksterna reprezentacija sukladno Pravilniku o korištenju sredstava reprezentacije.

Preispitati interne akte vezano za upotrebu službenih vozila, uvažavajući mogućnost korištenja istih u privatne svrhe i obveze obračuna koristi vezano za Zakon o porezu na dohodak i ostale relevantne propise koji reguliraju ovu oblast.

Poduzeti potrebne aktivnosti na upošljavanju sistematiziranih internih revizora u cilju osiguranja kontinuiteta rada Odjela za internu reviziju.

Potrebno je veću pažnju pridavati aktivnostima Odbora za reviziju i Odjela za internu reviziju i dosljedno postupati prema danim preporukama.

4.4 Planiranje i izvješćivanje

Način planiranja održavanja i zaštite, rekonstrukcije, obnove i izgradnje magistralnih cesta, za koje je nadležno Društvo je regulisano čl. 22.-25. Zakona o cestama FBiH. Istim se predviđa donošenje Strategije razvoja i održavanja javnih cesta koja bi trebala da odredi ciljeve i osnovne zadatke pri razvoju i održavanju javnih cesta na period od 10 godina na nivou BiH, međutim ista nije donesena. Vlada FBiH je bila dužna da predloži, a Parlament FBiH da donese **Strategiju razvoja autocesta, brzih i magistralnih cesta u FBiH**, na osnovu državne strategije, ali obzirom da državna strategija nije donesena, nije donesena ni strategija na federalnom nivou.

U skladu sa strategijom razvitka FBiH, Vlada FBiH je trebala donijeti **Srednjoročni program održavanja i zaštite i Program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta** za period od 4 godine, ali obzirom da strategija nije donesena, nisu ni navedeni programi.

Sukladno članku 25. Zakona o cestama FBiH, Društvo je dužno da donese Godišnji plan i program održavanja i zaštite magistralnih cesta i Godišnji program rekonstrukcije, izgradnje i obnove magistralnih

cesta, do kraja tekuće godine za narednu godinu, na koje saglasnost daje Vlada FBiH. Privremeni Nadzorni odbor je dana 27.02.2012. godine donio odluku o formiranju Ureda u Mostaru koji je odgovoran, između ostalog da učestvuje u pripremi dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa održavanja cesta i sigurnosti prometa na cestama, kao i godišnjih planova i programa redovnog i vanrednog održavanja. Navedeni programi nisu doneseni zasebno, već su djelomično sadržani u Planu i Programu za 2012. godinu.

Društvo nije donijelo internu proceduru o načinu i metodologiji planiranja, niti su utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti. Obzirom da naprijed navedene strategije, koje treba da služe kao smjernice za planiranje, razvoj, rekonstrukciju i održavanje cesta, nisu donesene, ističemo važnost izrade internih procedura. U procesu planiranja, sukladno Statutu, primjenjuju se odredbe Zakona o javnim poduzećima u FBiH i Zakona o cestama u FBiH.

Konstatirano je da do okončanja revizije, Vlada FBiH nije dala suglasnost na trogodišnji plan poslovanja Društva za period 2011.-2013. godina, koji je usvojen 14.01.2011. godine od strane Nadzornog odbora. Predočen je nadležnom federalnom ministarstvu i Vladi FBiH, dopisom od 24.01.2011. godine.

Plan i program JP Ceste FBiH za 2012. godinu privremeni Nadzorni odbor usvojio je 16.12.2011. godine. Resorno ministarstvo je dostavilo Smjernice za izradu Plana i programa JP Ceste FBiH za 2012. godinu, dana 07.12.2011. godine. Smjernice su se pretežno odnosile na davanje prioriteta redovnom održavanju te poduzimanju mjera oko naplate naknade za korištenje cestovnog zemljišta kako bi se ostvarili godišnji prihodi. Među drugim prioritetima je navedena rekonstrukcija, građenje i modernizacija cesta.

Dopisom od 31.01.2012. godine, ministarstvo je obavjestilo Društvo da se nisu u potpunosti ispoštovale date Smjernice, te su date dodatne instrukcije za usklađivanje Plana sa Smjernicama, kako bi se isti uputio Vladi FBiH na suglasnost. Planom za 2012. godinu, ponovno nisu ispoštovane sve smjernice, međutim, nakon navedenog dopisa, nije bilo naknadne komunikacije. Vlada FBiH je Odlukom od 08.05.2012. godine dala saglasnost na Plan i program Društva za 2012. godinu. Isti je stupio na snagu danom donošenja suglasnosti od strane Skupštine Društva, 25.06.2012. godine.

Plan za 2012. godinu se najvećim dijelom fokusirao na redovno održavanje, završetak započetih projekata izgradnje, rekonstrukcije i sanacije, te na eksproprijaciju i projektovanje za projekte čije je izvođenje neophodno planirati u narednom periodu. Planirani su prihodi u iznosu od 64 miliona KM, od čega 39 mil. KM se odnosi na naknade od nafte i naftnih derivata, a 17,4 mil. KM od registracije fizičkih/pravnih lica. Ukupni javni rashodi planirani su u iznosu od 48,57 mil. KM, od čega se najveći dio odnosi na poslove redovnog održavanja, kamate i troškove poslovanja. Za investicije planirano je 103,16 mil. KM, od čega je prioritet dat završetku rehabilitacije cesta, gdje je planirano 58,44 mil. KM.

Izješće o realizaciji Plana i programa za period 01.01.-30.06.2012. godine je sačinjen u julu 2012. godine sukladno metodologiji, koja je primjenjena kod sačinjavanja Plana i programa, te je omogućeno praćenje stepena realizacije. Nadzorni odbor je isti usvojio 30.07.2012. godine.

Na sjednici održanoj dana 04.12.2012. godine, Uprava Društva je, sukladno članku 24. stavak 2. Zakona o javnim poduzećima u FBiH, revidirala Plan poslovanja za 2012. godinu i predložila Rebalans plana i programa. U ovom periodu, Uprava Društva je poslovalo bez Nadzornog odbora, te je prijedlog Rebalansa uputila Vladi FBiH i resornom ministarstvu. **Konstatirano je da Društvo nije dobilo smjernice za izradu Rebalansa od resornog ministarstva, a do okončanja revizije, Vlada FBiH nije dala prethodnu suglasnost na isti, niti je Skupština donijela revidirani plan poslovanja, sukladno Statutu.**

Osnovni razlog za izradu Rebalansa su promjene u strukturi prihoda, rashoda i investicija. U okviru prihoda, prihod od naknada iz nafte i naftnih derivata je umanjen za 0,80 mil. KM, a povećane su naknade za korištenje cestovnog pojasa u iznosu od 0,30 mil. KM. Planirani rashodi su povećani sa 48,57 mil. KM na 50,27 mil. KM. Najveći dio se odnosi na troškove zimskog održavanja koji su povećani usljed obimnih snježnih padavina i niskih temperatura u februaru 2012. godine (cca. 1.6 mil. KM) i povećanja kamata (350.000 KM). **U Rebalansu nisu data obrazloženja za smanjenja/povećanja pojedinih stavki javnih rashoda (npr. konsultantske usluge i troškovi evidencije KZK dokumentacije).**

Plan investicijskih ulaganja je smanjen za 16,56 mil. KM. Razlog za smanjenje jeste što je u svibnju 2012. godine EBRD odobrio dodatne projekte u program „Rehabilitacije cesta u FBiH“. Međutim, obzirom da su radovi ugovoreni u rujnu 2012. godine, dijelom će se implementirati u 2013. godini.

Izvješće o realizaciji Plana i Programa za 2012. godinu usvojeno je od strane Uprave 22.03.2013. godine. Obzirom da Društvo nema imenovan Nadzorni odbor, isti je upućen resornom ministarstvu 02.04.2013. godine na razmatranje i usvajanje. U 2012. godini ostvarene su slijedeće financijske veličine u odnosu na Plan:

rb	Opis	Plan za 2012. godinu	Rebalans plana za 2012. godinu	Realizirano u 2012. godini	Realizirano u 2011. godini	Indeks 5/4	Indeks 5/6
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Javni prihodi	64.000.000	64.000.000	60.084.178	61.771.581	94%	97%
2	Javni rashodi	48.570.000	50.272.300	48.266.909	46.002.965	96%	105%
3	Financijski rezultat (1-2)	15.430.000	13.727.700	11.817.269	15.768.616	86%	75%
4	Kreditna sredstva od međunarodnih finansijskih institucija	55.519.700	42.384.900	39.421.924	9.188.167	93%	429%
5	Planirana namjenska sredstva (Budžet FBiH, Grant, GSM licenca)	28.998.000	28.638.000	5.419.373	6.616.879	19%	82%
6	Akumulirani finansijski rezultat	11.311.000	6.747.800	824.695	6.063.058	12%	14%
7	Amortizacija	1.500.000	1.500.000	1.453.673	1.428.266	97%	102%
UKUPNO RASPOLOŽIVI IZVORI FINANSIRANJA (od 3 do 7)		112.758.700	92.998.400	58.936.934	39.064.986	63%	151%
7	Investicije	103.158.700	86.498.400	52.061.937	30.870.293	60%	169%
8	Otplata kredita (dospjela glavnica)	8.100.000	5.000.000	5.421.324	6.766.427	108%	80%
9	Troškovi amortizacije	1.500.000	1.500.000	1.453.673	1.428.266	97%	102%
UKUPNO INVESTICIJE, OTPLATE KREDITA I TROŠKOVI AMORTIZACIJE (od 6 do 9)		112.758.700	92.998.400	58.936.934	39.064.986	63%	151%

Ostvareni javni prihodi su manji od planiranih za 3.915.822 KM i ostvarenja u 2011. godini za 1.687.403 KM. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na prihode od nafte i naftnih derivata (2.350.317 KM). Javni rashodi su veći za 2.263.944 KM od prethodne godine, što se najvećim dijelom odnosi na troškove zimskog održavanja usljed jačih snježnih padavina početkom 2012. godine. Društvo je planiralo iznos od 500.000 KM za nepredviđene rashode i rizike bez adekvatne osnove, a u izvještajnom periodu realizovano je samo 2.666 KM. Za konsultantske usluge, prvobitno je planirano 100.000 KM, rebalansom je planirano 10.000 KM, a realizirano je 2.779 KM. Napominje se da „otplata kredita“ u prethodnoj tabeli u iznosu od 5.421.324 KM odnosi se na prispjelu glavicu EBRD kredita za povučena sredstva, koja nije otplaćena sa 31.12.2012. godine. Investicije su realizirane u iznosu od 52.061.937 KM, manje su od plana za 34.436.463 KM. Konstatirano je da u Izvješću nisu data obrazloženja za nizak stepen realizacije investicija i pojedinih stavki rashoda.

Preporuke:

Potrebno je da Uprava Društva donese Godišnji plan i program održavanja i zaštite magistralnih cesta i Godišnji program rekonstrukcije, izgradnje i obnove magistralnih cesta sukladno članku 25. Zakona o cestama FBiH.

Obzirom da nisu donesene strategije i programi za planiranje, razvoj, rekonstrukciju i održavanje cesta na federalnom nivou, potrebno je da Društvo donese interne procedure kojima bi se definirala metodologija planiranja kao i procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.

U slučaju odstupanja u odnosu na Plan, potrebno je pravovremeno pokrenuti aktivnosti na donošenju Rebalansa Plana.

Potrebno je da Plan, Rebalans plana i Izvješće o realizaciji sadrže adekvatne i dovoljne informacije i obrazloženja za planske veličine i izvršenje istih.

4.5 Stalna sredstva

Sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 2.073.357.560 KM i ista se odnose na slijedeće:

	31.12.2012.	31.12.2011.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	2.073.357.560	2.030.273.574
Ostala nematerijalna sredstva	1.994.156.132	1.982.008.372
Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	69.881.287	48.578.931
Zemljišta	926.862	926.862
Građevinski objekti	4.673.979	4.726.736
Postrojenja i oprema	936.268	965.141
Avansi	2.775.097	1.858.788
Ostala stalna materijalna sredstva	7.935	7.935

Nematerijalna sredstva čine cestovna infrastruktura, prava na softvere zasebnih baza podataka (za ceste, mostove i tunele i sigurnost prometa), prava na tehničko-tehnološku dokumentaciju te nematerijalna sredstva u pripremi. Prema računovodstvenim politikama Društva, nakon početnog priznavanja u knjigovodstvenim evidencijama, primjenjuje se model troška nabavke osim na prava na upravljanje cestovnom infrastrukturom. Nematerijalna sredstva, osim prava na upravljanje cestovnom infrastrukturom, otpisuju se sustavno tokom procijenjenog vijeka trajanja. Nematerijalna sredstva **osim cestovne infrastrukture** (građevinski objekti-ceste, mostovi, tuneli magistralnih nivoa) se otpisuju primjenom linearne metode otpisa. Nematerijalna imovina sa neodređenim vijekom upotrebe se ne amortizuje (pravo upravljanja cestovnom infrastrukturom), ali se vrši vrijednosno usklađenje svake 2 godine.

Ulaganja u investicije u tijeku u 2012. godini izvršena su u iznosu od 52.061.937 KM. Investiciona ulaganja čine ulaganja u cestovnu infrastrukturu (najvećim dijelom financirana iz kreditnih sredstava u iznosu od 39.421.924 KM, vlastitog učešća 6.771.792 KM, kamata 448.848 KM, sredstava granta Proračuna FBiH 2.660.791 i GSM licence 2.758.582 KM). Ulaganja su vršena na temelju programske analize mreže magistralnih cesta i utvrđenih prioriteta radova u FBiH za period 2007-2011. godina, donesene od strane Društva (Sektor za studije, projektiranje, građenje i rekonstrukciju cestovne infrastrukture). Misija Evropske investicijske banke („EIB“), zajedno sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj („EBRD“) i Svjetskom bankom („WB“) te predstavnicima nadležnih ministarstava i Društvom procijenila je ukupne troškove programa „Rehabilitacije cesta u FBiH“ na 105.000.000 EUR-a. Program je ubuhvatio 1.184 km postojeće mreže magistralnih cesta, odnosno 109 dionica, rehabilitaciju cestovnih objekata i konzultantske usluge. Radovi, iako na različitim dionicama su slični i obuhvataju presvlačenje ili poboljšanje kolovoza, zavisno od stupnja oštećenja, uključujući i radove na poboljšanju odvodnje i komponenti sigurnosti, čime će se zajedno sa vanrednim održavanjem omogućiti zaustavljanje dugogodišnjeg trenda pogoršanja stanja magistralnih cesta, povećanje nivoa usluge, sigurnosti prometa, te smanjenjem budućih potreba za većim ulaganjima. Realizacija navedenog programa predviđena je u periodu od 2008-2012. godina.

Prema Pravilniku o računovodstvenim politikama donesenim 19.12.2012. godine (sa primjenom od 01.01.2012. godine) kao dugotrajna imovina priznaje se: nematerijalna imovina stečena iz djelatnosti, cestovna infrastruktura (ceste, mostovi, tuneli magistralnog nivoa) kojom Društvo upravlja i održava iste te materijalna imovina (građevine, nekretnine, postrojenja i oprema) stečena iz djelatnosti. Cestovna infrastruktura je sukladno Zakonu o cestama („Službene novine FBiH“ br. 12/10) data na upravljanje i održavanje Društvu, te je u bilančnoj evidenciji iskazana na poziciji stalne nematerijalne imovine (ulaganja na tuđim sredstvima). **Pravilnikom je regulirano da se na pravo upravljanja cestovnom infrastrukturom ne obračunava amortizacija, ali se vrši vrijednosno usklađenje svake 2 godine, što nije sukladno točki 8. i 9. MRS 38. Društvo je 07.02.2012. godine zatražilo dostavu ponude od stalnog sudskog vještaka građevinske struke za izradu Elaborata o procjeni vrijednosti cestovne infrastrukture. U zahtjevu je, između ostalog zatraženo, da se iskaže ukupna (fer) vrijednost imovine na dan 31.12.2011. godine, ukupna vrijednost svake dionice ceste i cestovne mreže po kantonalnoj pripadnosti, s tim da je predviđeni rok završetka usluge 29.02.2012. godine. Elaborat o procjeni vrijednosti je dostavljen Društvu 31.03.2012. godine, prema kojem fer vrijednost cestovne infrastrukture na 31.12.2011. godine iznosi 1.987.344.640 KM i veća je od knjigovodstvene**

vrijednosti za 20.256.198 KM. Zbog nablagovremene poduzetih aktivnosti na angažiranju sudskog vještaka, efekti procjene fer vrijednosti ove imovine su evidentirani u poslovnim knjigama na dan 01.01.2012. godine u korist ostalog temeljnog kapitala. Također ističemo da za navedena knjigovodstvena evidentiranja u 2012. godini nije donesena Odluka Uprave Društva, kojom bi se prihvatio navedeni Elaborat. Ističemo da se postavlja pitanje adekvatne i realne procjene obzirom na nepostojanje institucije ovlaštene za ovu vrstu posla (ovlašteni procjenitelj), kao i obimnost i složenost cestovne infrastrukture. Također, prema Okviru za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća (točka 53.-59.), između ostalog, pravo vlasništva nad određenom imovinom nije presudno za vođenje evidencija i za obračun amortizacije na toj imovini, imajući u vidu da Društvo ima kontrolu nad koristima za koje se očekuju da će prosteći i ista je posljedica zakonskih prava.

Na poziciji nematerijalnih sredstava-zasebni softveri baza podataka iskazana je nabavna vrijednost u iznosu od 7.680.133 KM, od čega se iznos od 739.839 KM odnosi na projektnu dokumentaciju trajno obustavljenih projekata za koju se vrši obračun amortizacije po godišnjoj stopi od 20%. Evidentiranje na navedenoj poziciji izvršeno je prema Izvješću Komisije za procjenu projektne dokumentacije, koju je formirala Uprava Društva 12.05.2010. godine. Prema ovom Izvješću iznos od 739.839 KM se odnosi na projektnu dokumentaciju za koju je potrebno redovno vršiti obračun amortizacije. Za priznavanje obustavljenih projekata na poziciji nematerijalnih sredstava nisu ispunjeni uvjeti propisani paragrafom 21. MRS 38-Nematerijalna sredstva, odnosno da je vjerovatan priliv buduće ekonomske koristi povezan sa sredstvima i da se nabavna vrijednost sredstava može pouzdano izmjeriti. Shodno navedenom, nematerijalna sredstva kao i rezultat perioda precijenjeni su u visini neotpisane vrijednosti ove projektne dokumentacije u iznosu od 160.298 KM. Izvršena je nabavka projektne dokumentacije, iako nisu obezbijedena sredstva za dalje financiranje, nakon čega je Društvo naknadno izvršilo procjenu da se ovi projekti neće realizirati u „razumno predvidivoj budućnosti“. Također ne može se potvrditi ni obračun ukupne ispravke vrijednosti u iznosu od 579.541 KM, uzimajući u obzir godišnju stopu amortizacije od 20 % i početak obračuna iste.

U Izvješću Komisije je također navedeno da se za preostali iznos projektne dokumentacije od 1.284.305 KM procjenjuje da će se izvoditi u narednom periodu, od čega se dio od 37.821 KM odnosi na investicije koje su i dalje evidentirane kao investicije u tijeku.

U 2012. godini izvršeno je aktiviranje projekta „Uspostava Strategije, akcionih planova i mjera ublažavanja visokog rizika na cestovnim dionicama u FBiH“ u iznosu od 1.427.950 KM, od čega je vlastitim sredstvima Društva financirano 668.967 KM a ostatak kreditnim sredstvima. Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na putevima u BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 48/10) utvrđena je obveza izrade Strategije sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, koju usvaja Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine i odnosi se na period od pet godina. Ministarstvo prometa i komunikacija BiH je dužno da, u suradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, izradi navedenu Strategiju. Strategija sadrži značajna obilježja postojećeg stanja sigurnosti prometa, dugoročne i kratkoročne ciljeve, smjernice, ključne oblasti rada i rokove za donošenje plana za provođenje iste. Ista polazi od principa proklamiranih standardima Evropske unije, međunarodnih konvencija i sporazuma čija je potpisnica Bosna i Hercegovina. Akcioni plan za provođenje Strategije usvaja Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i vlade entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u istom tekstu.

Prema usmenim informacijama odgovornih osoba, Strategija od strane Federalnog ministarstva prometa i komunikacija nije upućena u dalju proceduru prema Vladi FBiH, niti je isto dalo komentare na završne dokumente Konsultantske firme „SweRoad“ Švedska, koja je radila na predmetnom projektu, čime se dovodi u pitanje opravdanost kako financiranja i evidentiranja iste u evidencijama Društva. Utvrđeno je da nisu ispunjeni uvjeti za priznavanje propisani MRS 38-Nematerijalna sredstva, odnosno da je vjerovatan priliv buduće ekonomske koristi povezan sa sredstvima, budući da ista nije usvojena od nadležne Parlamentarne Skupštine BiH.

Revizijom je utvrđeno da je u poslovnim knjigama Društva evidentirana investicija u tijeku-Izgradnja brze ceste Mostar-Široki Brijeg-Grude u iznosu od 321.750 KM, a koja sukladno članku 13. Zakona o cestama FBiH, nije u nadležnosti Društva, zbog čega su u navedenom iznosu stalna sredstva i ostali temeljni kapital precijenjeni.

Ističemo da su već duži period na poziciji nematerijalnih sredstava u pripremi iskazane investicije od kojih je značajan dio započeo 2004. i 2005. godine. Prema usmenom obrazloženju odgovornih osoba, riječ je o projektima izgradnje i rekonstrukcije putne mreže, obzirom da je za gradnju istih potrebno obezbijediti niz suglasnosti nadležnih organa i institucija, a tijekom realizacije samih projekata dolazi i do zastoja zbog problema u eksproprijaciji zemljišta. **Također, jedan dio investicija se stvarno koristi, a knjigovodstveno se i dalje vodi kao ulaganje u tijeku. Ističemo da je Društvo na dan 31.12.2012. godine iskazalo kao investiciju u tijeku Obilaznica Velika Kladaša u iznosu od 5.372.514 KM, a ista je prema izjavi odgovorne osobe u stvarnoj upotrebi i koristi se.**

Na navedeno je ukazano i u reviziji finansijskih izvješća za 2011. godinu, kada su konstatirane nedovoljne kontrolne aktivnosti u pogledu pravovremenog aktiviranja investicija u tijeku. Temeljem revidiranih uzoraka utvrđeno je da se u pojedinim slučajevima, kao i prethodnih godina, investicije realiziraju sporo i neefikasno. U potpunosti se ne poštuju usvojene procedure vezane okončanje investicija i aktiviranje, uključujući i knjigovodstveno evidentiranje. Revizijom je utvrđeno da je prijenos u upotrebu Izgradnje obilaznice Grude u iznosu od 3.398.958 KM izvršen tek 27.04.2012. godine, a na osnovu Izvješća o završnom pregledu izvedenih radova od 01.04.2010. godine (iako je okončana situacija nadzora ispostavljena u ožujku 2008. godine), u kojem je Komisija za primopredaju radova konstatirala da su radovi izvedeni sukladno projektnoj dokumentaciji, te da se isti mogu prihvatiti. Društvo je prema tome na dan 31.12.2010. i 31.12.2011. godine klasificiralo ovu investiciju kao investiciju u tijeku, a ista se koristila. Navedena klasifikacija nema uticaja na rezultat perioda jer Društvo ne vrši obračun amortizacije za stavke cestovne infrastrukture. Isto tako utvrđeno je da je za investiciju Rehabilitacija Ozimice-Žepče u iznosu od 1.346.120 KM sačinjen Zapisnik sa završnog preuzimanja radova od 06.12.2012. godine, koji nije dostavljen nadležnom Odsjeku finansijsko-računovodstvenih poslova, tako da se ista i dalje vodi u pripremi. Aktiviranje projekta implementacije informacijskog sustava praćenja održavanja cesta u iznosu od 1.467.075 KM izvršeno je 20.03.2012. godine na osnovu Zapisnika o okončanju projekta, iako su radovi preuzeti 06.12.2011. godine, što je zapisnički potvrđeno od strane Društva i Isporučioca. **Posljedica ne blagovremenog aktiviranja navedene investicije je da su troškovi amortizacije za period januar-mart 2012. godine manje obračunati za iznos od 61.250 KM.**

Na poziciji nematerijalnih sredstava u pripremi na dan 31.12.2012. godine iskazan je iznos od 69.881.287 KM. Ističemo da značajan dio investicija u pripremi koje su započete u ranijem periodu i financirane vlastitim sredstvima, nije bilo realizacije u 2012. godini od kojih navodimo najznačajnije: izgradnja obilaznice Cazin 336.546 KM, izgradnja obilaznice Donji vakuf 192.300 KM, izgradnja puta Hrenovica-Goražde 736.162 KM, izgradnja obilaznice Kalesija 225.105 KM, izgradnja obilaznice Bihać 95.355 KM, izgradnja obilaznice Ključ 93.955 KM, rekonstrukcija ceste Ljubuški-Grude 870.215 KM, rekonstrukcija ceste i nadvožnjaka Briješće 135.860 KM, rekonstrukcija ceste Lepenica-Šamin gaj-Kaonik 132.945 KM, rekonstrukcija ceste Bukovci-Bilalovac-Kaonik 137.912 KM, sanacija tunela Jasen 155.550 KM, semaforizacija raskrsnice-ulaz u Cazin 145.476 KM, rekonstrukcija raskrsnice 118+100 114.894 KM, rekonstrukcija S krivine Polog-Žovnica 88.906 KM. Isto tako navodimo Rekonstrukciju ceste Izačić-Kamenica-Vrkašić-Orlja u iznosu od 1.996.649 KM, od čega je u 2012. godini izvršena samo revizija Glavnog projekta mostova na Obilaznici Bihaća i tunela „Mišići“ u iznosu od 13.648 KM. **Postavlja se pitanje ulaganja u projekte (uglavnom za izradu idejnog ili glavnog projekta), koji nisu u postupku realizacije i za koje nisu obezbijedena finansijska sredstva za dalji nastavak, imajući u vidu da se ova imovina već duži period evidentira na poziciji ulaganja u pripremi. Ističemo, iako su u ranijem periodu uložena značajna sredstva za započete projekte obilaznica: Kalesija, Bugojno, Goražde, Ključ, Livno, D.Vakuf, Bihać i Cazin, tek krajem 2012. godine zaključeni su ugovori o nabavi Studija opravdanosti u okviru Programa modernizacije cesta FBiH.**

Obilaznica Olovo iskazana je u iznosu od 468.351 KM, a Obilaznica Goražde u iznosu od 1.702.786 KM, koja je financirana vlastitim sredstvima Društva. Prema usmenoj izjavi odgovorne osobe, upitna je dalja realizacija ovih investicija, imajući u vidu činjenicu da iste nisu planirane Planom poslovanja za 2013. godinu.

Iz prezentirane dokumentacije, ne može se potvrditi da je Uprava izvršila analizu dosadašnjih ulaganja, budući da tijekom 2012. godine nije bilo novih ulaganja, niti je postupila prema načelu opreznosti, jer nije izvršena procjena vjerovatnoće budućih ekonomskih koristi od iskazane imovine shodno paragrafu 37, 85 i 89. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća. Također ukazujemo na paragraf 52.-60. MRS 38-Nematerijalna stalna sredstva, prema kojima „pravno lice

razvrstava stvaranje sredstva u fazu istraživanja i fazu razvoja. Nijedno nematerijalno sredstvo nastalo iz istraživanja se ne priznaje, već se evidentira kao rashod perioda. Također nematerijalno sredstvo proizašlo iz razvoja, pravno lice priznaje ako i samo ako je ispunilo kriterije iz paragrafa 57. MRS 38, gdje posebno ističemo: tehničku provedivost dovršenja nematerijalnog sredstva tako da bude dostupno za upotrebu ili prodaju, namjeru dovršenja i upotrebe sredstva, način na koji će nematerijalno sredstvo davati buduće ekonomske koristi kao i dostupnost adekvatnih tehničkih i finansijskih resursa za dovršenje razvoja i upotrebu ili prodaju nematerijalnog sredstva“. Prema paragrafu 60. ovog Standarda, da bi dokazao na koji način će nematerijalno sredstvo davati vjerovatne buduće ekonomske koristi pravno lice procjenjuje buduće ekonomske koristi koje trebaju biti ostvarene od sredstva korištenjem načela iz MRS 36.-Umanjenje vrijednosti sredstava.

Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine u iznosu od 27.129.046 KM, odnosi se na neto knjigovodstveni iznos zamjenskog dijela saniranih i rekonstruiranih cesta (grebanje, skidanje gornjeg sloja ceste). Iznos smanjenja neto knjigovodstvene vrijednosti dijela sanirane ili rekonstruirane cestovne infrastrukture izvršen je sukladno Pravilniku o računovodstvenim politikama, na način da je za navedeni iznos umanjena vrijednost cestovne infrastrukture/gornji stroj i odgovarajuća pozicija izvora sredstava-ostali temeljni kapital (gornji stroj).

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u knjigovodstvenom iznosu od 6.621.386 KM. Pojedinačni predmet nekretnina, postojenja i opreme koji uspunjava uslove priznavanja početno se mjeri po njegovom trošku sticanja odnosno nabavke. Nakon početnog priznavanja vrijednosti nekretnine i opreme po trošku nabavke vrši se vrednovanje (mjerjenje) nekretnine i opreme nakon početnog priznavanja koristeći metod troška za nekretnine cestovne infrastrukture ceste, mostove i tunele kao i opremu koja služi za obavljanje djelatnosti. Dodatna investicijska ulaganja na sredstvima dugotrajne materijalne imovine obuhvataju naknadne troškove na već postojećim sredstvima datim na upravljanje Društvu sukladno Zakonu o cestama FBiH. Naknadni troškovi će biti priznati u knjigovodstveni iznos sredstva kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi-javni prihodi za zadovoljenje javnih potreba i dalje priticati Društvu i ako se troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Temeljni kriterij za priznavanje naknadnih troškova u nabavnu vrijednost je zadovoljen kada se time: produžava vijek upotrebe stalnog sredstva, povećava njegov kapacitet i unapređenje kvaliteta njegovog učinka. Vrijednost, struktura i promjene nekretnina, postrojenja i opreme u revidiranoj godini iskazane su u slijedećoj tabeli:

Opis	Zemljišta	Zgrade	Postrojenja i oprema	Alati i kanc.namj.	Transportna sredstva	Ostala mate.sredstva.	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Nabavna vrijednost								
na dan 01.01.2012.	926.862	4.794.325	796.977	2.677.673	788.253	7.935	9.992.025	
- direk.pov.u 2012. godini				0			0	
- prijen.sa prip.(inv.u toku)			34.455	8.586	74.048		117.089	
- otud., rash., otpis, isknj.			-21.496	-3.028	-58.413		-82.937	
- ostalo				0				
Stanje 31.12.2012.	926.862	4.794.325	809.936	2.683.231	803.888	7.935	10.02 6.177	
2 Akumulir.amortizacija								
na dan 01.01.2012		234.735	538.205	2.062.392	530.018		3.365.350	
- amortizacija za 2012.		47.943	66.859	295.077	82.374		492.253	
-amortizacija iz ranijeg perioda				0	0		0	
-otuđenje i rashodovanje			-20.901	-2.602	-45.769		-69.272	
-ostalo			-81.192	-226.006	0		-307.198	
Stanje 31.12.2012.		282.678	502.971	2.128.861	566.623		3.481.133	
3 Neto knjigov.vrijednost								
na dan 01.01.2012. god.	926.862	4.559.590	258.772	615.281	258.235	7.935	6.626.675	
na dan 31.12.2012. god.	926.862	4.511.647	306.965	554.370	237.265	7.935	6.545.044	

Stalna materijalna imovina iskazana u bilanci stanja na da 31.12.2012. godine (poslovna zgrada, transportna sredstva, računarska oprema i ostalo) tretira se kao donirana od osnivača, Vlade FBiH, što nije utemeljeno Zakonom o cestama FBiH, niti je prezentirana relevantna dokumentacija iz koje bi se moglo potvrditi da navedena sredstva predstavljaju donirana sredstva.

Pravilnikom o računovodstvenim politikama Društva je regulirano da se amortizacija materijalnih sredstava obračunava linearnom metodom otpisa tijekom procijenjenog vijeka trajanja svakog pojedinačnog sredstva, s tim da se utvrđeni iznos amortizacije za sve amortizacione skupine sučeljava s pripadajućim dijelom izvora-odloženih prihoda u toku korisnog vijeka uporabe dugotrajne imovine. Prema računovodstvenim politikama, priznata imovina nije vlasništvo Društva, nego osnivača i obračun amortizacije za ovu imovinu ne utiče na finansijski rezultat i poslovanje Društva.

U cilju usklađenja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, proveden je godišnji popis sredstava, obveza i potraživanja na dan 31.12.2012. godine, te su od strane popisnih komisija sačinjena Izvješća o popisu, koje je Uprava Društva usvojila Odlukom od 12.02.2013. godine. U Izvješću o popisu stalnih sredstava, investicija u tijeku, sitnog inventara, auto guma, zaštitne odjeće i obuće, goriva i soli, nije navedeno da je izvršeno usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja. Komisija je samo navela da je prilikom evidentiranja stalnih sredstava komisijski izvršen naturalni popis kao i zaduženje po korisnicima sredstava. S obzirom na konstatirane propuste internih kontrola u vezi pravovremenog aktiviranja investicija u toku, kao i da se dio investicija u tijeku stvarno koristi, ne može se potvrditi da je u poslovnim knjigama na datum bilance izvršeno usklađivanje stvarnog sa knjigovodstvenog stanjem. Ukazujemo da se popis nematerijalne imovine vrši provjeravanjem opravdanosti iskazanih izdataka i postojanja imovine u poslovnim knjigama na osnovu stvarne i vjerodostojne dokumentacije. Iz prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi da je popis investicija u toku (rehabilitacije, rekonstrukcije, sanacije, izgradnje itd.) izvršen na temelju dokumentacije i procjene stupnja dovršenosti, koji treba biti odgovarajuće utvrđen i iskazan u poslovnim knjigama. Također ne može se potvrditi da je popisna komisija, na temelju starosne strukture salda, urednosti plaćanja i drugih informacija izvršila procjenu naplativosti potraživanja.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se po linearnoj metodi otpisa i to za svako pojedinačno sredstvo. Korisni vijek upotrebe jeste razdoblje u kojem se očekuje da će isto koristiti u svrhu javnih potreba, a koji će obezbijediti da se osigurava nesmetan i siguran promet i očuvanje cestovne infrastrukture. Za sredstva Društva, vijek upotrebe je izražen vremenom odnosno brojem godina uporabe, radi čega se za obračun amortizacije utvrđuju godišnje stope amortizacije. Utvrđeni korisni vijek trajanja za raspoloživa stalna materijalna sredstva (u godinama):

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
-Zgrade	100	1,00
-Specijalna oprema-alati	10	10,00
-Kancelarijski namještaj	9	11,00
-Računarska oprema	5	20
-Transportna sredstva	6,5	15,50
-Mjerni i kontrolni uređaji	5	20,00
-PTT oprema	10	10,00

Preporuke:

Potrebno je preispitati Pravilnik o računovodstvenim politikama u dijelu obračuna amortizacije na cestovnu infrastrukturu i isti uskladiti sa MRS i MSFI.

Radi realnog iskazivanja nematerijalnih sredstava, u potpunosti postupati sukladno paragrafu 21. MRS 38-Nematerijalna sredstva, odnosno sredstva priznavati samo ako je vjerovatan priliv buduće ekonomske koristi povezan sa sredstvima i ako se nabavna vrijednost sredstava može pouzdano izmjeriti.

Potrebno je neotpisanu vrijednost obustavljenih projekata u iznosu od 160.298 KM prenijeti na rashode obračunskog perioda.

Dosljedno i u potpunosti poštivati usvojene procedure prilikom aktiviranja investicija u tijeku i knjigovodstvenog evidentiranja istih, s obzirom da se značajan dio projekata stvarno koristi i upotrebi je, a knjigovodstveno se i dalje vode kao ulaganje u tijeku.

Potrebno je prema načelima opreznosti i realnosti Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća procijenjivati iskazane bilančne pozicije i očekivane buduće koristi. Sva stalna sredstva vrednovati prema zahtjevima iz standarda, sukladno MRS 36-Umanjenje vrijednosti sredstava a vezi sa MRS 38-Nematerijalna stalna sredstva.

4.6 Potraživanja

Na datum bilance, u finansijskim izvješćima iskazana su slijedeća potraživanja:

	31.12.2012.	31.12.2011.
POTRAŽIVANJA	41.469.426	2.924.746
Potraživanja od prodaje	1.519.899	1.344.134
Druga kratkoročna potraživanja	36.418.674	377.265
Potraživanja za PDV	3.508.765	1.163.986
Aktivna vremenska razgraničenja	22.088	39.361

Ukupna potraživanja iskazana na datum bilance u iznosu od 41.469.426 KM imaju tendenciju rasta i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 1.318 %.

Potraživanja od prodaje u iznosu od 1.519.899 KM su nastala po osnovu izdanih rješenja za korištenje javnih površina pravnim i fizičkim licima i ista se iskazuju po nominalnoj vrijednosti na temelju ispostavljene dokumentacije koja prati nastanak poslovnog događaja (radi obavljanja pratećih djelatnosti pružanja usluga vozačima i putnicima, priključaka na javne ceste, elektronske, telefonske, antenske priključke, instaliranja uređaja i opreme, građenja komunalnih, vodoprivrednih i drugih objekata, postavljanje i korištenje reklamnih znakova, prekomjerne i vanredne upotrebe cesta). Potraživanja od prodaje iskazana su u slijedećim iznosima:

	31.12.2012.	31.12.2011.
Potraživanja od prodaje	1.519.899	1.344.134
-Potraživanja od prodaje	845.043	793.455
-Sumnjiva i sporna potraživanja u sporu	674.856	550.679

Pravilnikom o računovodstvenim politikama (sa primjenom od 01.01.2012. godine) definirano je da Sektor održavanja, zaštite i sigurnosti prometa vrši dostavu izdanih rješenja o godišnjoj obvezi plaćanja naknade za korištenje cestovnog zemljišta u Odjel finansijsko-računovodstvenih poslova. Zaduženo lice u Odjelu finansijsko-računovodstvenih poslova vrši analitičko praćenje potraživanja po izdatim Rješenjima.

Evidentiranje dostavljenih Rješenja vrši se na način da se zaduži kupac i odobri odgođeni prihod (obveza za odgođeni prihod), a tek naplaćena realizacija se evidentira kao prihod obračunskog perioda, kada se razdužuje konto Potraživanja od kupaca i smanjuje Odgođeni prihod. Ovakvim načinom evidentiranja u finansijskim izvješćima se ne iskazuju rashodi perioda kao očekivano smanjenje ekonomskih koristi, a samim tim i nema uticaja na finansijski rezultat Društva. Ukoliko se naplata ne može izvršiti, neophodno je zaduženom licu u Sektoru održavanja, zaštite i sigurnosti prometa dostaviti popis korisnika koje treba dati na izvršenje. Usklađenje vrijednosti ovih potraživanja vrši se sukladno proceduri otpisa potraživanja.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, konstatirano je da Društvo nije u potpunosti postupalo sukladno Pravilniku o računovodstvenim politikama. Utvrđeno je da zaduženo lice u Sektoru održavanja, zaštite i sigurnosti prometa nije povratno izvještavalo Sektor ekonomsko-financijskih poslova o poduzetim radnjama radi naplate putem suda i o podnesenim predmetima. Prenos potraživanja na sumnjiva i sporna vršio se na način da je nadležna osoba Odjela finansijsko-računovodstvenih poslova nakon pristupa u softversko rješenje „Knjiga tužbi“ (ad hoc) vršila prijenos potraživanja sa redovnih na sumnjiva i sporna. Pravilnikom o računovodstvenim politikama nije definisano u kojem roku se vrše utuženja korisnika cestovnog zemljišta u slučaju neplaćanja dugovanja. Također, ne može se potvrditi da su voditelji postupaka Sektoru ekonomsko-financijskih poslova mjesečno dostavljali informacije sa dokumentima koji potvrđuju nemogućnost naplate, kako je propisano internim Pravilnikom.

Kao što je konstatirano i u revizorskom izvješću za 2011. godinu, u finansijskim izvješćima Društva iskazana su potraživanja na osnovu izdatih Rješenja o plaćanju naknade za korištenje zemljišta u cestovnom pojasu, koja nisu pravosnažna i izvršna, mada je Procedurama o donošenju rješenja o utvrđivanju naknade i međusektorske koordinacije (nisu usvojene od strane Uprave, ali se koriste), utvrđeno da Odsjek zaštite cesta je dužan dostavljati rješenja o utvrđivanju naknade Sektoru ekonomsko-financijskih poslova najkasnije tri dana po pravosnažnosti istih. Evidentirano je potraživanje po osnovu Rješenja o utvrđivanju plaćanju naknade „Mil Export“ d.o.o Novi Travnik, kojim je

utvrđena visina naknade od 5.528 KM. Nakon odbacivanja žalbe „Mil Export“-a od strane Federalnog ministarstva prometa i komunikacija kao drugostupanjskog organa, pokrenut je upravni spor 20.01.2012. godine na Kantonalnom sudu Sarajevo. Isto tako, iskazano je potraživanje od Fuada i Mersije Kasumović u iznosu od 33.412 KM po osnovu Rješenja o plaćanju naknade od 23.05.2012. godine za period od 15.04.2007.-15.04.2010. godine, a po istome je uložena žalba drugostepenom organu. Isti slučaj je i kod potraživanja od „Čavkunović“ d.o.o Bihac u iznosu od 29.618 KM, iskazanih po osnovu rješenja na koja su uložene žalbe, tako da ista nisu pravosnažna i izvršna. Evidentirano je potraživanje od „Lager“ d.o.o Posušje po osnovu više rješenja iz 2012. godine, kojim je utvrđena naknada za korištenje zemljišta po osnovu izgrađenog priključka za potrebe poslovnog objekta i benzinske pumpe u iznosu 31.959 KM, a po istima je uložena žalba drugostepenom organu. **Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi iskazani iznos potraživanja od 100.517 KM u financijskim izvješćima Društva.**

Ne može se potvrditi da je Društvo poduzelo adekvatne aktivnosti na utuženju svih korisnika cestovnog zemljišta vodeći računa o zastari, jer na 31.12.2012. godine nisu utuženi svi kupci za potraživanja koja datiraju iz ranijeg perioda. Od neutuženih potraživanja navodimo potraživanja od: „Mustapić Frigo“ d.o.o Široki Brijeg (8.965 KM) za period 2004.-2006. godina; Čavkunović (11.454 KM) za period 2006.-2007. godina; Husein Bašagić (4.032 KM) za 2007. godinu; Ilfad Hodžić (2.999 KM) 2009.-2010. godina; MIK Company d.o.o Mostar (2.272 KM) 2008. godina; Refika Alagić (2.250 KM) 2006.-2007. godina; B-Marketing d.o.o Tuzla (10.238 KM) 2009. godina; Đug Smajl Živinice (2.922 KM) 2010. godina; Ramić petrol d.o.o Bosanska Krupa (2.028 KM) 2008. godina.

Također navodimo da za potraživanja od Općine Posušje u iznosu od 10.820 KM i JP Komunalac Drvar u iznosu od 3.853 KM (period od 2010.-2012. godina) nije prezentirana dokumentacija o poduzetim aktivnostima u cilju naplate potraživanja. **Iz raspoložive dokumentacije ne može se potvrditi da je Društvo, sukladno Zakonu o cestama FBiH, poduzelo sve aktivnosti na naplati potraživanja. Posebno ukazujemo da su člankom 103. Zakona o cestama FBiH propisana prava i dužnosti federalnih inspektora tijekom vršenja inspeksijskog nadzora, prema kojem inspektor može narediti zabranu upotrebe priključnih putova koji su izgrađeni li se grade suprotno odredbama Zakona, odnosno koji ne izmiruju prispjele obaveze prema upraviteljima cesta sukladno izdatim rješenjima.**

Nije na prezentirana ročna struktura potraživanja na datum bilance, tako da se ne može potvrditi da su potraživanja u iznosu od 845.043 KM starosti do godinu dana, a u knjigovodstvenim evidencijama se iskazuju kao redovna. Uprava Društva dužna je obezbijediti ročnu strukturu potraživanja koja bi pružala pouzdane informacije o starosti potraživanja, na osnovu kojih bi mogla blagovremeno poduzimati aktivnosti na zaštiti ove imovine. **Imajući u vidu činjenicu da su ova potraživanja evidentirana kao kratkoročna za koja Uprava Društva nije izvršila procjenu naplativosti, ne može se potvrditi da su ista realna i da će se naplatiti. Ovo posebno navodimo jer je revizijom utvrđeno da se potraživanja iz 2011. godine u iznosu najmanje od 104.514 KM i dalje iskazana na poziciji kratkoročnih potraživanja.**

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 36.418.674 KM i čine ih: potraživanje od Vlade FBiH u iznosu od 36.000.000 KM, potraživanja stečena preuzimanjem duga-regresne tužbe 370.299 KM; potraživanje od JP „Autoceste FBiH“ d.o.o Mostar 13.417 KM i potraživanje od JP Željeznice FBiH 31.039 KM.

Potraživanja od Vlade FBiH iskazana su u iznosu od 36.000.000 KM, od čega se na novčana sredstva GSM licence odnosi 21.000.000 KM. Naime, Vlada FBiH je 07.03.2012. godine donijela Odluku o prenosu sredstava od GSM licence, prema kojoj se novčana sredstva ostvarena po osnovu GSM licence prenose na poseban račun koji će se otvoriti u okviru Jedinog računa riznice Proračuna FBiH. U svrhu prenosa oročenih sredstava, data je suglasnost Društvu za razročenje sredstava prije isteka roka oročenja. Preneseno je na depozitni račun Proračuna FBiH ukupno 39.000.000 KM, od čega je tijekom 2012. godine izvršen povrat 18.000.000 KM, tako da stanje potraživanja od Vlade FBiH po ovom osnovu sa 31.12.2012. godine iznosi 21.000.000 KM, o čemu je detaljnije pojašnjeno u točki 4.7. Izvješća. Preostali iznos potraživanja u iznosu od **15.000.000 KM** odnosi se na prenesena sredstva sa redovnih transakcijskih računa Društva na depozitni račun Proračuna FBiH u periodu od 04.05.-08.05.2012. godine.

Nije prezentirana Odluka Vlade FBiH o prijenosu navedenih sredstava niti ostala dokumentacija iz koje bi se mogao potvrditi status ovih sredstava, odnosno da su sredstva Društva data kao pozajmica Proračunu FBiH. Prezentiran je Zapisnik sa sastanka održanog 07.05.2012. godine, kojem su prisustvovali predstavnici Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva prometa i

komunikacija, Društva i JP „Autoceste FBiH“ d.o.o Mostar. Zapisnički je konstatovano da je sukladno traženju Federalnog ministarstva finansija, Društvo dana 04.05.2012. godine izvršilo uplatu 10.000.000 KM na ime dospjelih obaveza po Kreditu EBRD broj: 31788 Regionalni program razvoja cesta. Također je navedeno da je postignut dogovor da Društvo izvrši u toku dana dodatnu uplatu 5.000.000 KM za iste namjene. Sukladno dogovoru sa sastanka, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je trebalo u žurnom postupku predložiti generalnu Odluku Vladi FBiH u cilju definiranja konačne alokacije sredstava i obveza upraviteljima autocesta i magistralnih cesta u smislu namjene kreditnih sredstava. Do vremena okončanja revizije, Vlada FBiH nije donijela Odluku o prijenosu ovih sredstava na depozitni račun Proračuna FBiH. Vezano za navedeno, postignut je dogovor da JP „Autoceste FBiH“ d.o.o Mostar daju pozajmicu Društvu u iznosu od 5.000.000 KM, tako da je Vlada FBiH donijela Odluku o odobravanju pozajmice 08.05.2012. godine, a u svrhu održavanja tekuće likvidnosti Društva. Utvrđeno je da navedenom Odlukom nije utvrđen rok povrata pozajmice.

Društvo je 13.08.2012. godine zatražilo od Federalnog ministarstva finansija i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, donošenje Odluke o prenosu obveza po kreditu EBRD 31788 sa Društva na JP „Autoceste FBiH“ d.o.o Mostar, jer se isto suočava sa problemom nelikvidnosti i nemogućnošću izmirivanja dospjelih obveza. Do vremena okončanja predmetne revizije, Odluka o alociranju sredstava nije donesena niti su sredstva Društva vraćena.

Ukazujemo da su navedena kreditna sredstva EBRD-a utrošena i koriste se za projekat Sarajevske zaobilaznice evidentirane u vanbilansnoj evidenciji Društva, jer je Društvo samo implementator navedenog projekta od strane Vlade FBiH, koja ga i financira, što je detaljnije pojašnjeno u tački 4.14. Izvješća.

Potraživanja stečena preuzimanjem duga (regresne tužbe) su evidentirana na osnovu izvršenih isplata temeljem izvršnih sudskih presuda i rješenja, u predmetima u kojima se Društvo pojavljuje kao solidarni dužnik. Konstatirano je da je praksa tražioca izvršenja u presudama u kojima se Društvo pojavljuje kao solidarni dužnik da izvršenje presude traže samo od Društva, nakon čega sudovi donose Rješenja o izvršenju ukupnog iznosa duga na teret Društva, a banke temeljem Rješenja o izvršenju vrše skidanje ukupnog duga sa računa Društva. Sukladno presudi suda Društvo pokreće tužbu protiv drugog solidarnog dužnika na iznos koji je dužan drugi solidarni dužnik.

Početno knjigovodstveno stanje ovih potraživanja na dan 01.01.2012. godine je 344.200 KM, a tijekom 2012. godine ova potraživanja su povećana za iznos od 26.099 KM. Tijekom godine naplaćena je regresna tužba od „Ceste“ d.d. Mostar u iznosu od 14.670 KM tako da stanje ovih potraživanja na dan 31.12.2012. godine iznosi 370.299 KM. Revizijom je utvrđeno da za iskazana potraživanja od „Preduzeće za puteve“ d.d. Mostar u iznosu od 50.000 KM, „Doboj putevi“ d.d. Doboj u iznosu od 26.281 KM i „Sarajevo putevi“ u iznosu od 4.723 KM nisu podnesene regresne tužbe kod nadležnih sudova. Također je utvrđeno da nadležnom Odsjeku finansijsko-računovodstvenih poslova od strane Sektora pravnih, ugovornih i kadrovskih poslova nije dostavljena Sudska presuda od 04.06.2012. godine, kojom se odbacuje tužbeni zahtjev Društva prema „Preduzeću za puteve“ d.d. Mostar na iznos od 8.951 KM, čime su potraživanja precijenjena za navedeni iznos. Potraživanje-glavni dug od „Lion Buss“-a d.o.o Vitez prema Dopuni Prijave stečajnom sudu-Općinskom sudu Travnik od 23.09.2010. godine iznosi 218.346 KM, dok je u knjigovodstvenim evidencijama iskazan iznos manji za 4.694 KM. Ističemo da Društvo u poslovnim knjigama nije evidentiralo zatezne kamate u iznosu od 53.103 KM.

Zbog navedenog nismo u mogućnosti potvrditi ispravnost iskazanih potraživanja u iznosu od 94.649 KM u finansijskim izvješćima Društva. Također, nadležni Sektor pravnih, ugovornih i kadrovskih poslova i Sektor ekonomsko finansijskih poslova nisu ostvarili adekvatnu suradnju u cilju pouzdanosti i fer prezentacije ovih potraživanja u finansijskim izvješćima, sukladno Okviru za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća.

Preporuke:

Potrebno je dosljedno i u potpunosti poštivati usvojene politike potraživanja i ojačati nadzor nad primjenom usvojenih procedura u cilju pravovremene naplate svih potraživanja.

Izvršiti detaljnu analizu svih neutuženih potraživanja i poduzeti potrebne aktivnosti na utuženju istih.

Sukladno nadležnostima utvrđenim Zakonom o cestama FBiH ostvariti suradnju sa nadležnim upravama za inspeksijske poslove u cilju povećanja naplate potraživanja.

Potraživanja stečena preuzimanjem duga (regresne tužbe) u financijskim izvješćima iskazivati sukladno paragrafu 31. i 33. Okvira za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća. Potrebno je izvršiti uvid u podnesene regresne tužbe i sukladno konstatiranom poduzeti adekvatne mjere u cilju realnog iskazivanja istih u poslovnim knjigama Društva.

Nadležni sektori Društva dužni su ostvariti odgovarajuću suradnju u cilju zadovoljenja principa pouzdanosti i fer prezentacije informacija o regresnim tužbama.

Poduzeti hitne aktivnosti na povratu novčanih sredstava prenesenih na Depozitni račun Proračuna FBiH.

4.7 Novac i novčani ekvivalenti

Novčana sredstva iskazana kao gotovina i ekvivalenti gotovine na dan 31.12.2012. godine iznosila su:

	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	22.494.953	58.352.040
Blagajna	25	3.705
Devizni račun	9.366	13.467
Oročena sredstva	-	20.000.000
U K U P N O	<u>22.504.344</u>	<u>78.369.212</u>

Gotovina i ekvivalenti gotovine odnose se na sredstva koja se vode na računima i u blagajnama.

Otvoreni su transakcijski računi za poslovanje: kod Raiffeisen Bank d.d Bosna i Hercegovina (transakcijski i depozitni), računi u Intesi SanPaolo Banci (transakcijski redovni, transakcijski za PDV i depozitni). Na poziciji novčanih sredstava evidentirana su izdvojena sredstva GSM licence na posebnim namjenskom računu kod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar i BOR banka, zatim sredstva na implementacijskom računu/GRANT sredstva kod Intesa SanPaolo Banke. Društvo ima otvorena dva devizna računa u EUR-ima (Intesa SanPaolo Bank i Raiffeisen Bank d.d Bosna i Hercegovina) i otvoren račun za sudske depozite.

Od ukupnih sredstava na računima Društva od 22.504.344 KM, na sredstva GSM licence se odnosi 2.253.695 KM, a čine ih: sredstva evidentirana na posebnom namjenskom računu kod Hypo Alpe Adria Bank d.d Poslovnica Sarajevo (za financiranje programa po osnovu GSM licence) u iznosu od 2.211.493 KM, sredstva kod BOR banke 40.373 KM i kamate kod Bobar banke a.d. Bijeljina 1.829 KM. Navodimo da je u 2012. godini prema Odluci Vlade FBiH izvršen prijenos sredstava GSM licence na poseban račun u okviru Jedinštenog računa Proračuna FBiH, tako da je stanje sredstava na ovom računu na 31.12.2012. godine bilo 21.000.000 KM.

Od neutrošenih sredstava GSM licence na dan 31.12.2012. godine, sredstva u iznosu od 14.746.645 KM se odnose na projekte za koje je Društvo implementator (uključujući i sredstva u okviru Jedinštenog računa Proračuna FBiH). Programom investiranja sredstava GSM licence za 2009. i dijela sredstava za 2010. godinu, kao i Programom za 2011. godinu, planirano je da Društvo bude implementator iznosa od 2.615.683 KM (360.000 KM i 2.255.683 KM) namijenjenih za izradu projektne dokumentacije i izvođenje radova na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. **Iako su navedeni Programi usvojeni 2010. i 2011. godine, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, do vremena okončanja revizije, nije dalo Društvu upute i smjernice za trošenje navedenih sredstava, što ukazuje na neefikasnost i inertnost u korištenju javnih sredstava.** Također navodimo da Vlada FBiH nije donijela Odluku o preusmjeravanju neutrošenih sredstava po okončanim projektima i to: GSM licence za 2008.-2009. godinu u iznosu od 210.973 KM, GSM licence za 2009.-2010. godinu 547.348 KM i GSM licence za 2010. godinu u iznosu od 270.977 KM.

Iz sredstava neutrošenih prihodovanih kamata po osnovu sredstava GSM licence tijekom 2012. godine izvršena je isplata bruto iznosa od 32.421 KM članovima Komisije za koordinaciju i praćenje realizacije Odluke o usvajanju Programa investiranja sredstava naplaćenih izdvajanjem GSM licence za 2008., 2009. i 2010. godinu. Rješenjem Vlade FBiH o dopunama Rješenja o imenovanju Komisije od 07.03.2011. godine

je utvrđeno da članovi Komisije imaju pravo na mjesečnu naknadu u iznosu od 460 KM, a stručno lice 280 KM. Iz ovih sredstava izvršena je isplata članovima iste Komisije za potrebe terenskog monitoringa realizacije odobrenih projekata u iznosu od 1.711 KM. **Ističemo da navedeni iznos isplate naknade članovima Komisije nije evidentiran na pozicijama troškova Društva, a isplata je vršena bez relevantne dokumentacije, iz koje bi se potvrdilo da su poslovi i zadaci utvrđeni Rješenjem o imenovanju Komisije stvarno i izvršeni.**

Vlada FBiH je 07.03.2012. godine donijela Odluku o prenosu sredstava od GSM licence, prema kojoj se novčana sredstva prenose na poseban račun koji će se otvoriti u okviru Jedinog računa riznice Proračuna FBiH (u daljem tekstu: JRR). Navedenom Odlukom obuhvaćena su sredstva na namjenskom računu kod Hypo Alpe Adria Bank d.d Poslovnica Sarajevo i oročena sredstva kod BOR Banke d.d. Sarajevo i Bobar banke a.d. Bijeljina. U svrhu prenosa oročenih sredstava, data je suglasnost Društvu za razročenje sredstava prije isteka roka oročenja. Na depozitni račun Proračuna FBiH sa navedenih računa Društva izvršen je prijenos ukupno 39.000.000 KM.

Iako je ovom Odlukom utvrđeno da se novčana sredstva po osnovu GSM licence prenose na poseban račun u okviru JRR, istom nisu obuhvaćena sredstva kod BOR Banke d.d. Sarajevo sa stanjem na dan 20.02.2012. godine u iznosu od 2.580.000 KM, tako da ista nisu prenesena na poseban račun. Također na računu kod Hypo Alpe Adria Bank d.d Poslovnica Sarajevo na dan 26.03.2012. godine je ostalo nepreneseno 1.541.795 KM, iako je Odlukom definirano da se prenose cjelokupna sredstva sa pripadajućim kamatama. Revizijom je utvrđeno da su neprenesena sredstva korištena za realizaciju već započetih projekata po ranije usvojenim Programima investiranja sredstava GSM licence. Prema navedenoj Odluci sve buduće doznake sredstava po osnovu GSM licence biti će izvršene na poseban transakcijski račun u okviru JRR Proračuna FBiH.

Tijekom 2012. godine sa namjenskog računa za prikupljanje prihoda od GSM licence u okviru JRR Proračuna FBiH, izvršen je povrat ukupno 18.000.000 KM, dok su 16.01.2013. godine na račun Društva kod Hypo Alpe Adria Bank d.d prenesena sredstva u iznosu od 17.000.000 KM.

Preporuke:

Potrebno je da Uprava Društva, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, poduzme aktivnosti da se cjelokupna sredstva ostvarena temeljem GSM licence prenesu na poseban račun u okviru Jedinog računa riznice Proračuna FBiH kao i da se sredstva za projekte za koje je Društvo implementator pravovremeno koriste sukladno usvojenim programima investiranja.

Prilikom isplate naknade članovima Komisije za koordinaciju i praćenje realizacije sredstava GSM licence osigurati relevantnu dokumentaciju iz koje bi se potvrdilo da su poslovi i zadaci stvarno i obavljani.

4.8 Obveze, rezerviranja i razgraničenja

U financijskim izvješćima iskazane su obveze, rezerviranja i razgraničenja u iznosu 281.045.837 KM, od čega su dugoročna rezerviranja i razgraničenja 14.899.735 KM, dugoročne obveze 241.612.200 KM, kratkoročne obveze 24.149.922 KM i kratkoročna razgraničenja 383.980 KM.

Struktura iskazanih obveza, rezerviranja i razgraničenja je slijedeća:

	31.12.2012.	31.12.2011
Obveze, rezerviranja i razgraničenja	281.045.837	273.762.725
Dugoročna rezerviranja i razgraničenja	14.899.735	13.068.579
Rezerviranja po započetim sudskim sporovima	1.000.000	1.285.000
Odloženi prihodi i dugoročna razgraničenja	13.899.735	11.783.579
Dugoročne obveze	241.612.200	252.529.225
Obveze prema povezanim pravnim licima	24.958.076	43.826.014
Dugoročni krediti uzeti u inozemstvu	162.178.867	131.207.258
Ostale dugoročne obveze	54.475.257	77.495.953
Kratkoročne obveze	24.149.922	7.385.437
Kratkoročni krediti u zemlji	5.000.000	0
Primljeni predujmovi, depoziti i kaucije	19.572	19.264

Dobavljači u zemlji	8.151.718	6.174.292
Dobavljači u inozemstvu	1.578.141	349.654
Ostale obveze iz poslovanja	9.098.289	584.173
Obveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih	296.577	251.384
Druge obveze	5.625	6.670
Kratkoročna razgraničenja	383.980	779.484
Unaprijed obračunati rashodi perioda	383.980	779.484

Dugoročna rezerviranja i razgraničenja su iskazana u iznosu od 14.899.735 KM, a sastoje se od rezerviranja po započetim sudskim sporovima, odloženih prihoda i dugoročnih razgraničenja.

Odloženi prihodi su iskazani u iznosu od 3.503.180 KM i odnose se na unaprijed naplaćene prihode po izdanim rješenjima za korištenje cestovnog zemljišta pravnim i fizičkim licima. U okviru odloženih prihoda iskazana su potraživanja po osnovu regresnih tužbi u iznosu 349.177 KM, o čemu je dato šire pojašnjenje u točki 4.6. Izvješća.

Rezerviranja po započetim sudskim sporovima su na dan 31.12.2012. godine iskazana u iznosu od 1.000.000 KM. Obveze za rezerviranja su iskazana po godinama tako da se evidentiraju obveze po započetim sudskim sporovima u 2008. godini i ranije, po započetim sudskim sporovima u 2009., 2010., 2011. i u 2012. godini.

Početno stanje rezerviranja za sudske sporove u 2012. godini iznosilo je 1.285.000 KM na osnovu procjene iz 2011. godine za očekivane isplate. Osnovni kriterij za vršenje procjene je iznos raspoloživih sredstava za sudske sporove koji bi mogli biti okončani tijekom godine, **što nije sukladno MRS 37.**

Tijekom 2012. godine, Društvo je knjigovodstveno evidentiralo iznos od 976.659 KM zaprimljenih tužbi na teret rashoda i obveza za sudske sporove (što je za 541.294 KM više od prethodne godine). **Navedeni iznos se nije mogao potvrditi sa knjigom tužbi koju vodi Sektor za pravne poslove.** Za sudske sporove iz 2011. godine i ranije, obaveze su se umanjivale za iznos isplaćenih tužbi, koji je u 2012. godini iznosio ukupno 505.004 KM. Napominje se da navedeni iznos predstavlja isplate po osnovu tužbi koje uključuju pored glavnice, **zatezne kamate i sudske troškove** koji ne ulaze u procjenu rezerviranja. **Navedeno nije sukladno tački 61. MRSa-37 prema kojoj se rezervisanja koriste samo za pokriće izdataka za koje je rezervisanje prvobitno i bilo priznato.**

Na kraju 2012. godine, ukupan iznos od 976.659 KM zaprimljenih tužbi je isknjižen, a dio nerealizovane procjene u ukupnom iznosu od 779.995 KM je oprihodovan (ukinuto rezerviranje). Kao i u prethodnim godinama, Društvo je ponovno izvršilo procjenu rezervacije za iste sudske sporove u iznosu od 1.000.000 KM na teret rashoda, za što nije donesena Odluka Uprave. **Ovaj način knjiženja po kojem se svake godine vrši procjena isplata na osnovu raspoloživih sredstava (a ne na osnovu realne procjene budućih obveza), te storniranje na kraju godine i ponovno procjenjivanje za iste sporove, je u suprotnosti sa datim preporukama iz prethodnih godina od strane eksterne i interne revizije. Navedeno ima efekat neutemeljenog uvećanja prihoda za iznos ukinutih nerealiziranih procjena.**

Društvo na svaki izvještajni datum treba priznati rezerviranje ukoliko su ispunjeni uslovi za priznavanje (točka 14. MRS 37). Iznos priznat kao rezerviranje treba predstavljati najbolju procjenu, izdataka potrebnih za podmirivanje postojeće obveze na datum izvješća o finansijskom položaju (točka 36. MRS 37). Obzirom da rezerviranje koje je predmet mjerenja obuhvata veliki broj stavki, obveza se procjenjuje ponderiranjem svih mogućih ishoda s njihovim vjerovatnoćama (točka 39. MRS 37). Za sporove za koje se ne može izvršiti pouzdana procjena ista se objavljuje kao potencijalna obveza sukladno točki 27. MRS 37.

Napominjemo da sa 31.12.2012. godine, ukupan iznos tužbi u pomoćnoj evidenciji Odsjeka finansijsko-računovodstvenih poslova je iznosio 3.841.608 KM, dok u „Knjizi tužbi“ koju vodi Sektor pravnih poslova, evidentiran je iznos od 4.205.516 KM, što povećava rizik da su iskazane obveze podcijenjene. Kao i u prethodnim godinama, i dalje se konstatira nedostatak komunikacije i suradnje među ova dva sektora, što predstavlja rizik za netočno iskazivanje finansijskih izvješća.

Dugoročne obveze su iskazane u iznosu od 241.612.200 KM, te su manje za 4% u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na obveze prema povezanim pravnim licima u iznosu od 24.958.076 KM koje predstavljaju obveze prema izvorima financiranja, obveze po međunarodnim kreditima 162.178.867 KM i ostale dugoročne obveze od 54.475.257 KM.

Dugoročne obveze za financijske kredite uzete u inozemstvu se odnose na povučena sredstava na datum bilanciranja na temelju zaključenih dugoročnih međunarodnih kreditnih sporazuma sa EIB, EBRD i WB-IDA za projekte Sanacije puteva u FBiH, Rehabilitacije puteva u FBiH i Projekat putne infrastrukture i sigurnosti na putevima.

U 2011. godini je došlo do privremene obustave postupka ugovaranja radova po odluci Vlade FBiH, zbog koje Društvo nije povlačilo kreditna sredstva. Već krajem 2011. godine se nastavilo sa radovima, te je došlo do većeg povlačenja kreditnih sredstava u 2012. godini, čime su obveze značajno povećane.

Nakon maja 2012. godine Društvo je prestalo sa otplaćivanjem dospjelih obaveza za ino kredite zbog nelikvidnosti, uzrokovane hitnom uplatom od 15.000.000 KM na račun Federalnog ministarstva finansija za kredit kojim se finansira izgradnja Sarajevske obilaznice. Dana 14.06.2012. godine, Društvo se obratilo Federalnom ministarstvu finansija sa molbom da ne obračunava zatezne kamate usljed neplaćanja, međutim nije dobilo odgovor na navedenu molbu. Do vremena okončanja revizije, Društvo nisu obračunate zatezne kamate.

U okviru **ostalih obveza iz poslovanja** je iznos od 7.881.734 KM, koji se sastoji od dospjelih a neplaćenih kreditnih obveza u 2012. godini. Ovaj iznos se odnosi na obveze za glavnice, kamatu i servisne troškove EBRD kredita, obveze za kamate i servisne troškove za IDA kredit i obveze za kamate EIB kredita. Također, iznos od 365.427 KM koji predstavlja obračunate kamate za prosinac 2012. godine za sva tri kredita je knjižen na **kratkoročnim razgraničenjima. Shodno navedenom, ukupno dospjele obveze za ino kredite sa 31.12.2012. godine iznose 8.247.161 KM.**

Sukladno MRS 1. točki 69. stavak c) na kratkoročnoj poziciji obveza treba da bude evidentiran iznos glavnice koji je dospio sa 31.12. kao i iznos koji će dospjeti u narednih 12 mjeseci nakon kraja izvještajnog perioda. Konstatirano je da Društvo nije prenijelo iznos obveza koje dospijevaju u 2013. godini za EBRD kredit na kratkoročnu poziciju (nije prezentiran otplatni plan), što znači da su dugoročne obveze precijenjene a kratkoročne podcijenjene.

U vezi sa ino kreditima, revizija je konstatirala slijedeće:

- **EIB kredit** namijenjen za sanaciju magistralnih cesta, mostova i konsultantskih usluga u vrijednosti 50.000.000 EUR. Krajnji rok raspoloživosti je prvobitno bio do 15.12.2011. godine, zatim na zahtjev BiH je produžen do 31.12.2012. godine, sa rokom otplate od 2014.–2026. godine. Preostalo je 5,5 mil. EUR za povlačenje.

Stanje obveza po ovom kreditu sa 31.12.2012. godine iznosi 86.000.366 KM. Tijekom 2012. godine, povučeno je 24.252.978 KM. Obveze za kamatu iznose 1.255.199 KM, što uključuje i ukalkuliranu obvezu za kamatu do 31.12.2012. godine. Ukupno je povučeno VI tranši kredita, za koje se obračunava kamata pojedinačno. Obzirom da grace period traje do 2014. godine, do polovine 2012. godine otplaćeno je cca. 1,1 mil. KM dospjelih obveza na ime kamata.

Društvo je na dan 31.12.2012. godine izvršilo procjenu obveze za pripadajuće kamate na način da tereti investicije za projekte u tijeku a rashode za okončane projekte. Krajem 2011. godine za V i VI tranšu izvršena je procjena koja je teretila investicije u iznosima 62.962 KM i 228.920 KM. U 2012. godini je utvrđeno da se iznosi kamata odnose na završene radove, te su trebali teretiti rashode 2011. godine. U 2012. godini ukupan iznos od 291.882 KM preknjižen je sa investicija na teret rashoda temeljem ispravke rasporeda kamata, čime su rashodi i početno stanje investicija 2012. godine precijenjeni.

- **EBRD kredit** namijenjen za rekonstrukciju puteva u FBiH, je u vrijednosti od 45.000.000 EUR, sa varijabilnom kamatnom stopom EURIBOR. EBRD zaračunava i proviziju od 0,5% na neiskorištena sredstva kredita. Rok otplate je 2010.–2022. godina. Društvo je 21.11.2012. godine tražilo od resornog ministarstva da se pokrene procedura za produženje raspoloživosti kredita EBRD, obzirom da se realizacija izgradnje cesta nije odvijala planiranom dinamikom kao i obzirom da su se u maju 2012. godine uključili dodatni radovi u okviru Programa rehabilitacije cesta.

Stanje obveze sa 31.12.2012. godine iznosi ukupno 63.009.669 KM, od čega je iznos od 5.421.323 KM dospio u 2012. godini (na kratkoročnoj poziciji). Obveze na ime kamate i provizije iznose 1.413.069 KM. Tijekom godine, nije bilo niti jedne otplate rate kredita.

Za period od 15.12.-31.12.2012. godine izvršena je procjena obveze po osnovu kamata u iznosu od 38.462 KM na teret rashoda. U 2011. godini vršena je također procjena ali na teret investicija u

iznosu od 113.000 KM. Od navedenog iznosa, dio od 69.380 KM se odnosio na okončane projekte i trebao je teretiti rashode 2011. godine. Ispravka je izvršena u 2012. godini, čime su rashodi i početno stanje investicija 2012. godine precijenjeni za 69.380 KM.

- IDA kredit namijenjen za financiranje projektne putne infrastrukture i sigurnosti na putevima, za FBiH iznosi 8.200.000 SDR. Zatvaranje kredita je 30.06.2012. godine i rok otplate 2017.- 2027. godine. IDA obračunava servisne troškove na povučeni iznos kredita od 0,75%. Ukupna kreditna sredstva povučena su sredinom 2011. godine.

Stanje obveze sa 31.12.2012. godine iznosi 18.590.154 KM, obveze na ime kamate i servisnih troškova iznose 157.568 KM.

Društvo je u 2011. godini počelo obračunavati tečajne razlike, obzirom da je kredit u SDR valuti. **Sektor međunarodnih investicija u 2011. godini nije dostavio Odsjeku finansijsko-računovodstvenih poslova sve neophodne informacije za obračun kursnih razlika, tako da je pogrešno obračunata tečajna razlika za 2011. godinu, što se dalje odrazilo na 2012. godinu. Naime, početno stanje obveza za IDA kredit je podcijenjeno za 267.008 KM. Zbog korištenja pogrešnog stanja kredita prilikom obračuna tečajnih razlika na 30.06.2012. godine i naglog rasta tečaja (30.06.12: 1 SDR=2,379189 KM, 31.12.12: 1 SDR=2,272635) neto rezultat za 2012. godinu je podcijenjen za 267.008 KM (rashodi od negativnih tečajnih razlika su podcijenjeni za 59.529 KM, a prihodi od pozitivnih tečajnih razlika su podcijenjeni za 326.537 KM).**

Pregled zaključenih međunarodnih kredita i povučenih sredstava tijekom 2012. godine:

Kreditor	Ugovor. vrijed. u izvornoj valuti	Povučena sredstva 01.01.-31.12.2012. KM	Dospjelo na naplatu u 2012. g.	Obaveza na dan 31.12.2012. KM	Uslovi kredita (kamatna stopa, provizija)
Evropska investicijska banka (EIB)	EUR 50.000.000	24.253.978	0	86.000.365	Varijabilna EUR IBOR;
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	EUR 45.000.000	12.286.743	5.421.323	57.588.347	Varijabilna EUR IBOR + 1% marža; 0,5% provizije na neiskorišteni iznos kredita; 1% jednokratna provizija;
Međunarodna asocijacija za razvoj (IDA)	SDR 8.200.000	0	0	18.590.154	Troškovi održavanja kredita - 0,5 % na nepovučena sredstva kredita; Servisni troškovi - 0,75% na povučeni iznos kredita;
UKUPNO		36.540.721	5.421.323	162.178.866	

Kratkoročne obveze iznose 24.149.922 KM, i veće su za 16,7 miliona KM u odnosu na prethodnu godinu. Čine ih obveze prema dobavljačima 9.729.859 KM, obveze za zadržano plaćanje 19.572 KM, obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih 296.577 KM, ostale obveze iz poslovanja 9.098.289 KM i kratkoročni krediti u zemlji 5.000.000 KM.

U okviru **ostalih obveza iz poslovanja** su zadržana plaćanja u iznosu 1.216.555 KM. Društvo je Izvodima otvorenih stavki (IOS-ima) poslanim od strane povjerioca potvrdilo cca.35%, dok za cca. 56% IOS-i nisu poslani.

Kratkoročni kredit u zemlji u iznosu od 5.000.000 KM predstavlja pozajmicu od JP „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar, o čemu je detaljnije pojašnjeno u točki 4.6. Izvješća.

Preporuke:

Uspostaviti efikasniju međusektorsku suradnju u cilju pravovremenog evidentiranja poslovnih promjena, te istinite i fer prezentacije finansijskih izvješća.

Dosljedno poštivati MRS 37-Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, za priznavanje, mjerenje, promjene rezerviranja i iskorištavanje rezerviranja za sudske sporove, kako bi se izbjegle materijalno značajne greške i kako bi finansijska izvješća po svim bitnim pitanjima prikazala istinito i objektivno finansijski položaj i rezultat poslovanja Društva.

Sukladno MRS 1. točkama 60. i 69. na kratkoročnoj poziciji je potrebno evidentirati obveze za glavnice koje dospijevaju unutar dvanaest mjeseci nakon kraja izvještajnog perioda.

Računovodstvenim politikama urediti način vršenja procjene obveze za dospjele kamate na kraju obračunskog perioda, kapitalizaciju kamata izvršiti samo za investicije u tijeku, a dio kamata evidentirati na rashodima za okončane projekte.

4.9 Kapital

Na datum bilance, u finansijskim izvješćima iskazana je slijedeća struktura kapitala:

	31.12.2012.	31.12.2011.
KAPITAL	1.857.986.217	1.847.839.342
Državni kapital	2.000	2.000
Ostali osnovni kapital	1.857.984.217	1.847.837.342

Odlukom o usklađivanju naziva firme, djelatnosti, načina upravljanja i poslovanja i kapitala Društva od 01.07.2010. godine utvrđena je visina upisanog/temeljnog kapitala u iznosu od 2.000 KM, što je iskazano u poslovnim knjigama. Sukladno Zakonu o cestama FBiH i navedenoj Odluci, Vlada FBiH je 20.01.2011. godine donijela Odluku o smanjenju temeljnog kapitala Društva, prema kojoj temeljni kapital se umanjuje za iznos od 1.768.311.108 KM, tako da isti sada iznosi 2.000 KM i čini temeljni ulog FBiH kao jedinog osnivača Društva.

Pravilnikom o računovodstvenim politikama reguliran je način iskazivanja kapitala i obveza, na temelju izmjena navedenih u Zakonu o cestama FBiH, kojim je propisano da javne ceste (što uključuje i magistralne ceste) su u vlasništvu Federacije BiH i od općeg su interesa za FBiH, te iste više ne predstavljaju kapital Društva već obvezu prema planiranoj namjeni. Navedeno je dovelo do toga da je državni kapital u bilanci stanja iskazan u iznosu od 2.000 KM (zakonski minimum), a ostali temeljni kapital iskazan je u iznosu od 1.857.984.217 KM i predstavlja izvore sredstava.

Pravilnikom o računovodstvenim politikama reguliran je način iskazivanja i raspodjela finansijskog rezultata. Finansijski rezultat predstavlja razliku javnih prihoda i javnih rashoda, koji je neoporeziv i ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala, već se raspoređuje na obveze prema planiranoj namjeni. Ovako stvorene obveze predstavljaju izvor sredstava koji će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu magistralnih cesta.

U okviru Računovodstvenih zabilješki nije sačinjeno posebno obrazloženje u dijelu Bilance stanja a u svezi sa strukturom i visinom iskazanog finansijskog rezultata, kao i sa iznosom sredstava koja se moraju osigurati iz budućih finansijskih rezultata, kako je propisano člankom 82. Pravilnika o računovodstvenim politikama.

4.10 Prihodi

Prihodi ostvareni u obračunskom periodu iskazani su u slijedećim iznosima:

	31.12.2012.	31.12.2011.
PRIHODI	61.537.850	63.259.173
Poslovni prihodi	58.993.241	60.719.191
Finansijski prihodi	182.075	42.866
Ostali prihodi i dobici	902.554	978.548
Prihodi iz osnova usklađivanja vrijed.sredstava	1.453.673	1.487.592
Prihodi iz osnova promjena računovodstvenih politika	6.307	30.976

Osnovni uvjet za priznavanje prihoda je istovremeno povećanje sredstava (novca, novčanih ekvivaleneta, odnosno finansijskih instrumenata) ili smanjenja obveza, što ima za posljedicu povećanja iskazanog finansijskog rezultata. Kada se dobici priznaju u bilanci uspjeha oni se iskazuju kao zasebna stavka zato što je spoznaja o njima korisna za potrebe donošenja ekonomskih odluka. Dobici se iskazuju na neto osnovi, umanjeni za odgovarajuće rashode.

Odloženi prihodi od izdatih Rješenja za korištenje javnih površina (naknade za korištenje cestovnog zemljišta ili od reklamnih znakova i panoa), priznaju se kao prihod od osnovne djelatnosti u momentu uplate sredstava. Prihodi od kamata priznaju se na vremenskoj osnovi za obračunski period u kom su naplaćene. Za primljene donacije i imovinu bez naknade Društvo primjenjuje prihodovni pristup. Ostali se poslovni prihodi

priznaju prema općim načelima priznavanja prihoda odnosno pojedine vrste ostalih prihoda prema načinu koji proizilazi iz ugovora, odluke, zakona ili drugog propisa.

Poslovni prihodi iskazani u iznosu od 58.993.241 KM u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.725.950 KM ili 2,85 %. U okviru istih, najznačajniji su prihodi ostvareni temeljem Zakona o cestama FBiH i to prihodi po osnovu naknada za ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata u iznosu od 35.849.683 KM i prihodi od godišnje naknade za upotrebu cesta koje se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila u iznosu od 16.452.149 KM.

Financijski prihodi iskazani su u iznosu od 182.075 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 139.209 KM ili za 325 %. Odnose se na prihode od kamata na sredstva po viđenju i zateznih kamata (45.157 KM) i prihode od pozitivnih tečajnih razlika temeljem obveza (136.918 KM).

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 902.554 KM i čine ih najvećim dijelom prihodi od ukidanja rezerviranja u iznosu od 779.996 KM i prihodi od naplate šteta od osiguravajućih kuća u iznosu od 112.174 KM.

U okviru ostalih prihoda evidentirani su prihodi od ukidanja rezerviranja za sudske sporove u iznosu od 779.996 KM. Na dan 31.12.2011. godine izvršene su rezervacije za sudske sporove za 2012. godinu u iznosu 1.285.000 KM, koji je tijekom 2012. godine ukinut. Prilikom ukidanja rezerviranja za isplaćene tužbe (glavnica, zatezne kamate i troškovi sudskog postupka), za razliku rezerviranih sredstava u odnosu na isplaćene tužbe, uvećani su prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za iznos od 779.996 KM, iako nisu stvoreni uvjeti za priznavanje prihoda. **Društvo nije prilikom ukidanja rezerviranja izvršilo procjenu sudskih predmeta za koje će biti potreban odliv resursa i za koje neće biti potreban odliv resursa, te je oprihodovalo ukupnu razliku manje nastalih troškova, što je suprotno točki 59. MRS 37- Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, prema kojoj ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za podmirenje obveze, rezerviranje se ukida.** Za priznavanje navedenog iznosa ne može se potvrditi da je postupljeno sukladno točki 39. MRS 37., prema kojem kada rezerviranje koje se mjeri obuhvata veliki broj stavki, obveza se procjenjuje ponderiranjem svih mogućih ishoda s njihovim vjerovatnostima. Ova statistička metoda procjenjivanja naziva se „očekivana vrijednost“. **Iznos koji se priznaje kao rezerviranje na dan sačinjavanja finansijskih izvješća treba predstavljati najbolju moguću procjenu izdataka, koji je potreban za podmirenje sadašnje obveze, uz permanentnost provjere vrijednosti rezerviranja.** Prema točki 60. MRS 37 ako je izvršeno diskontiranje, iskazani iznos rezerviranja se povećava u svakom razdoblju, tako da odrazi protok vremena na koje se rezerviranje odnosi. **Posljedica ovakvog načina ukidanja rezerviranja je da su precijenjeni prihodi poslovanja u iznosu od 780.108 KM, a samim tim i obveze po osnovu naknada i doprinosa (opći vodni doprinos, doprinos za šume, turističke zajednice) po godišnjem obračunu, kojima su osnovica za obračun ukupni prihodi Društva.**

Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava iskazani su u iznosu od 1.453.673 KM i odnose se na prihode po osnovu usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava, građevinskih objekata, postrojenja i opreme. Ovi prihodi su evidentirani sukladno MRS 20-Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći. Na poziciji unaprijed naplaćenih odloženih prihoda, evidentirani su izvori sredstava po osnovu stalne imovine (poslovna zgrada, transportna sredstva, elektronska oprema, namještaj). Ova stalna imovina tretira se kao donirana od osnivača, Vlade FBiH, što nije utemeljeno Zakonom o cestama FBiH, niti drugim aktima iz kojih bi se moglo potvrditi da je navedena imovina financirana iz doniranih sredstava (sredstva iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata, naknada za upotrebu cesta pri registraciji). Amortizacija na ova sredstva evidentira se po principu sučeljavanja, tako što se obračunata amortizacija iskaže na troškovima kao protustavka ispravke vrijednosti stalnih sredstava, a za isti iznos se umanjuje odgođeni prihod (izvori sredstava) klasificiran za ove namjene, a iskazuje prihod od usklađivanja vrijednosti.

Preporuka:

Potrebno je ukidanje rezerviranja za sudske sporove vršiti sukladno ispunjenju uvjeta iz točke 39., 59. i 60. MRS 37- Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, samo ako više nije vjerovatno da će biti potreban odliv resursa za podmirenje obveze.

4.11 Rashodi

U finansijskim izvješćima iskazani su rashodi u ukupnom iznosu od 49.720.581 KM i veći su za 4% u odnosu na prethodnu godinu. Struktura rashoda je slijedeća:

	31.12.2012.	31.12.2011.
RASHODI	49.720.581	47.490.558
Poslovni rashodi	46.737.667	44.078.721
Financijski rashodi	2.598.932	3.405.190
Ostali rashodi i gubici	22.720	6.647
Ispravke grešaka iz ranijih razdoblja	361.262	0

Poslovni rashodi se sastoje od troškova proizvodnih usluga (39.971.331 KM), plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih i drugih fizičkih lica (3.672.524 KM), troškova rezerviranja po sudskim sporovima (1.000.000 KM), amortizacije stalnih sredstava (1.453.673 KM).

Troškovi proizvodnih usluga se sastoje od troškova redovnog održavanja cestovne infrastrukture i stalnih sredstava (36.013.732 KM), troškova službe „Pomoć-informacije“ na cesti (3.918.839 KM) i ostalih proizvodnih usluga (38.759 KM).

Troškovi redovnog održavanja se najvećim dijelom odnose na troškove redovnog i zimskog održavanja cesta. Za navedene radove zaključeni su ugovori sa izvođačima o redovnom održavanju za period od 16.03.2012.-15.03.2013. godine, po određenim dionicama magistralnih cesta. Ugovori su zaključeni na osnovu Okvirnih sporazuma za period 2008.-2013. godina sa izvođačima koji su izabrani u postupku nabave u 2008. godini, tako da izbor dobavljača nije bio predmet revizije za 2012. godinu.

Ugovorima o održavanju je definirano da stručno-tehnički nadzor nad izvođenjem radova vrši naručilac putem ovlaštenih predstavnika (nadzornih organa). Nadzorni organi dužni su da kontroliraju da li se radovi izvode sukladno usvojenim dinamičkim planom, prema propisima, standardima, smjernicama, odnosno da se izvođenjem radova ne ugrožava sigurnost učesnika u prometu.

Sa 31.12.2012. godine bilo je uposleno 7 suradnika, kojima su dodijeljene dionice po teritorijalnoj pripadnosti. Ovi uposlenici žive u kantonima u kojima obavljaju svoje poslove i neki nemaju osiguran radni prostor za obavljanje utvrđenih radnih zadataka. Uvidom u ugovore o radu sa nadzornim organima, utvrđeno je da je mjesto rada zaposlenika u sjedištu Poslodavca, nije naznačena zona odgovornosti za nadzor nad održavanjem cesta i istim je definirano puno radno vrijeme od 40 radnih sati. Do 01.09.2012. godine na osnovu Rješenja Direktora, isplaćivana je **naknada za rad na terenu** u fiksnom mjesečnom iznosu od 660 KM. Navedena naknada isključuje pravo na hotelski smještaj, topli obrok i dnevnice za službena putovanja. Od 01.09.2012. godine primjenjuje se Odluka, prema kojoj je naknada za rad na terenu utvrđena u visini propisane dnevnice za službena putovanja u zemlji, za radne dane uključujući i subote. Ukupni trošak za 2012. godinu iznosio je 49.700 KM. Isti imaju pravo na neograničeno korištenje službenog vozila.

U vezi sa navedenim ističe se slijedeće:

- za rad temeljem kojeg se isplaćuje terenska naknada, ne može se potvrditi da je definiran člankom 83. Pravilnika o radu i člankom 25. Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH.
- nije uspostavljena redovna kontrola rada suradnika za nadzor niti je utvrđena obveza sačinjavanja izvješća o radu.
- ne vodi se evidencija o vremenu provedenom na „terenu“, u cilju pravilnog obračunavanja isplate, kao i kontrole. Suradnici sami za sebe vode evidenciju prisustva na poslu. Ovo navodimo zbog usmenog obrazloženja da su suradnici dostupni 24 sata dnevno, da nemaju radnog vremena, a isplata se vrši po radnom danu.

Troškovi službe „Pomoć-informacije“ na cesti (3.918.839 KM), odnose se na usluge BIHAMK-a u iznosu od 3.093.891 KM i AAMK-a BIH u iznosu od 824.945 KM. Količina obavljenih usluga ovisi od visine uplaćenih sredstava koja se uplaćuju prilikom registracije vozila posebno za ovu namjenu. Ugovoreni iznosi su procjena broja registriranih vozila i visine naknade. Na osnovu više uplaćenih i raspoloživih sredstava krajem godine, Društvo je sa BIHAMK-om potpisalo Anex ugovora 10.01.2013. godine na iznos od 270.000 KM.

Utrošak soli za redovno održavanje magistralnih cesta iznosio je 2.418.799 KM. Tijekom 2012. godine proveden je otvoreni postupak za nabavku soli za zimu 2012/2013., podijeljen u tri lota. Nakon prvog otvorenog postupka izabran je ponuđač MACOT SOL Mostar za LOT 1 i LOT 3. Za LOT 2 izabran je ponuđač SOLANA Tuzla.

Troškovi plaća zaposlenim su realizirani u iznosu od 3.115.717 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 400.022 KM.

Pravilnikom o radu Društva je definiran način obračuna plaće za uposlenike. Pravilnikom o radu, svi poslovi su razvrstani u grupe složenosti, a za svaku grupu složenosti propisani su bruto bodovi u određenom rasponu. Definirani su kriteriji za utvrđivanje broja bodova, a to su stručna sprema, složenost, odgovornost i kreativnost. O visini bruto bodova za svako pojedinačno radno mjesto odlučuje Direktor prilikom zaključivanja Ugovora o radu. Ukazujemo da postojanje raspona znači da radna mjesta u okviru iste grupe složenosti mogu imati i imaju različit broj bodova za obračun plaće, obzirom da nije definiran način primjene kriterija prilikom dodjele bodova za radna mjesta koja se nalaze unutar iste grupe složenosti.

Stimulacije su isplaćene u iznosu od 8.814 KM na osnovu odluka Direktora, u kojima je samo navedeno da se iste isplaćuju zbog posebnog doprinosa u radu bez obrazloženja. Nije prezentirana adekvatna dokumentacija iz koje bi se mogla potvrditi opravdanost isplate ovih stimulacija. Također primjera radi jednoj uposlenici isplaćeno je osam mjesečnih stimulacija u ukupnom iznosu od 3.244 KM, koja je umirovljena u ranijem periodu i sa kojom je, nakon toga, zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme.

Naknade troškova zaposlenih su realizirane u iznosu od 421.451 KM, a odnose se na naknade za topli obrok 171.105 KM, naknade za prijevoz na posao i sa posla 57.947 KM, regres za godišnji odmor 34.650 KM, naknada za smještaj i ishranu na terenu 49.700 KM, jubilarne nagrade i otpremnine 22.445 KM, naknade za državne i vjerske praznike 51.816 KM i trošak ostalih primanja 15.888 KM.

Naknada za topli obrok je isplaćivana sukladno Pravilniku o radu na način da je Direktor mjesečnim Odlukama utvrđivao visinu dnevne naknade za topli obrok. Za sve mjesece Direktor je donio odluke o visini, koja se kretala od 1,19% do 1,70% prosječne plaće u FBiH.

Regres je isplaćen za 69 uposlenika linearno po 450 KM, na osnovu Odluke Direktora od 27.06.2012. godine, o odobravanju isplate regresa za godišnji odmor za 2012. godinu zaposlenicima u visini od 54,60% isplaćene neto plaće u FBiH za prethodna tri mjeseca prije donošenja Odluke o regresu. Navedeno nije sukladno Pravilniku, prema kojem zaposlenici imaju pravo na regres u visini 70% plaće zaposlenika isplaćene u posljednja tri mjeseca ili u visini prosječne plaće u FBiH u posljednja tri mjeseca, ako je to za zaposlenika povoljnije.

Naknada za državne i vjerske praznike iznosila je 51.816 KM. Na osnovu Odluke Direktora od 18.12.2012. godine, isplaćen je neto iznos od 470 KM po uposleniku, kao i neto iznos od po 200 KM umirovljenim uposlenicima (što nije definirano Pravilnikom o radu). U vezi sa navedenim ističemo da je iznos od 470 KM veći od neoporezivog iznosa sukladno Zakonu o porezu na dohodak (30% od prosječne plaće u FBiH=251 KM), te je ukupni trošak naknade uvećan za razliku obračunatih poreza i doprinosa. Obzirom da je uposlenicima isplaćena i naknada za „8. Mart“ u iznosu od 100 KM, time je i oporezivi iznos uvećan za 100 KM (570 KM-251 KM). Dakle, ukupno je isplaćeno 36.424 KM neto i obračunato i isplaćeno 15.391 KM poreza i doprinosa na isplaćenu naknadu iznad neoporezivog dijela.

Naknade članovima Nadzornog odbora iznosile su 24.153 KM. Skrećemo pažnju da tijekom revidirane godine u periodima od 01.01.2012. godine-23.02.2012. godine, 23.04.-25.06.2012. godine i od 25.08.-31.12.2012. godine, Društvo nije imalo Nadzorni odbor, a što je imalo utjecaj na blagovremenost izvršavanja poslova iz njegove nadležnosti. Također, napominjemo da privremeni Nadzorni odbori nisu dostavili pismena izvješća o radu Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, a navedena obveza je utvrđena člankom 16c. Izmjena i dopuna Statuta, kao i Uredbom o vršenju ovlaštenja organa FBiH u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala.

Članovima Odbora za reviziju isplaćena je naknada u iznosu od 31.309 KM. Ugovorima o angažmanu sa članovima istog je utvrđena visina mjesečne naknade. Do donošenja novog Poslovnika o radu (21.06.2012. godine), održane su samo tri sjednice, iako je ranije važećim aktom bilo predviđeno održavanje mjesečnih sjednica. Ističemo da je obračunata i isplaćena naknada za svih dvanaest mjeseci 2012. godine.

Troškovi naknada temeljem ugovora o djelu i ugovora o privremenim poslovima su iskazani u iznosu od 11.581 KM. Odlukom Nadzornog odbora od 16.12.2011. godine, zaključeni su ugovori o djelu sa

6 članova Komisije za izbor i imenovanje izvršnog direktora. U 2012. godini isplaćena je naknada od po 500 KM neto. Također je zaključen ugovor o djelu na period od dva mjeseca sa jednim izvršiocom za poslove prevoda korespondencije na projektu Sarajevske zaobilaznice, umnožavanje i fotokopiranje dokumentacije, odnosno administrativne poslove koji su već predviđeni sistematizacijom. Mjesečna naknada iznosila je 900 KM. Sa istim izvršiocom je zatim zaključen ugovor o privremenom i povremenom obavljanju poslova, za iste poslove kao i prethodno. Sa drugim izvršiocom zaključen je ugovor o privremenim poslovima na period od 2 mjeseca, za „kompletiranje tehničke dokumentacije za Ured u Mostaru“. Naknada je iznosila 1.350 KM mjesečno. Nije prezentirano izvješće o radu. Obzirom da su poslovi administrativne prirode i da postoje sistematizirana mjesta sa opisom navedenih poslova, ne može se potvrditi opravdanost sklapanja ovih ugovora.

Troškovi rezerviranja po započetim sudskim sporovima su iskazani u iznosu od 1.000.000 KM, što je pojašnjeno u točki 4.8. Izvješća.

Financijski rashodi su iskazani u iznosu od 2.598.932 KM i odnose se na kamate i servisne troškove ino kredita. Konstatirano je da je Društvo evidentiralo u 2012. godini iznos od 19.667 KM zateznih kamata, na osnovu obračuna dobavljača „Strabaga“ od 19.01.2012. godine, a odnosi se na zakašnjelo plaćanje u 2011. godini. Ovim su obveze prema „Strabagu“ i troškovi precijenjeni u 2012. godini za navedeni iznos.

Rashodi temeljem ispravke rasporeda kamata u iznosu od 361.262 KM odnose se na kamate po ino kreditima koje su bile kapitalizirane, a trebale su biti evidentirane na poziciji rashoda u 2011. godini. Time je početno stanje 2012. godine investicija precijenjeno, kao i rashodi 2012. godine za navedeni iznos.

Preporuke:

Potrebno je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i Pravilnikom o radu Društva, jasno definirati i propisati zone odgovornosti suradnika za nadzor kao i utvrditi adekvatnu naknadu za njihov rad.

Potrebno je uspostaviti adekvatan nadzor nad radom suradnika za nadzor u cilju kvalitetnog obavljanja poslova i pravilnog obračuna naknade.

Potrebno je Pravilnikom o radu Društva definirati način primjene kriterija za utvrđivanje broja bodova, kao elementa za obračun plaće, u cilju zadovoljenja principa transparentnosti kod utvrđivanja plaća uposlenih.

Potrebno je osigurati adekvatnu dokumentaciju koja bi bila osnov za utvrđivanje i obračun stimulacija uposlenicima Društva.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o radu i Općeg Kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH prilikom utvrđivanja prava i visine naknade za regres i naknade za rad na terenu.

Potrebno je da privremeni Nadzorni odbori dostavljaju pismena izvješća o radu Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, sukladno izmjenama i dopunama Statuta i Uredbe o vršenju ovlaštenja organa FBiH u privrednim društvima sa učesćem državnog kapitala.

Potrebno je isplatu naknada članovima Odbora za reviziju uskladiti sa ostvarenim aktivnostima u radu Odbora.

Potrebno je zaključivati ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima sukladno Zakonu o radu, Zakonu o obligacionim odnosima i ostalim relevantnim propisima.

4.12 Sudski sporovi

Prema podacima nadležnog Sektora pravnih, ugovornih i kadrovskih poslova, na dan 31.12.2012. godine protiv Društva su pokrenuti sudski postupci, ukupnog tužbenog zahtjeva u iznosu od 4.205.517 KM. Navedeni sporovi se odnose u najvećem dijelu na sporove po osnovu šteta nastalih zbog neadekvatnog održavanja magistralnih cesta.

Društvo je, prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2012. godine, pokrenulo 338 sudskih postupaka protiv trećih lica, sa tužbenim zahtjevom u iznosu od 2.612.421 KM, od čega je naplaćeno 1.021.880 KM.

Posebno ukazujemo da softversko rješenje „Knjiga tužbi“ u koju se unose podaci o primljenim tužbama nije adekvatan niti pruža nadležnom Sektoru, a samim time ni Upravi Društva sve potrebne informacije. Također, utvrđeno je da su u navedenu „Knjigu tužbi“ unesene određene „tužbe“ po kojima Društvo neće imati odliv ekonomskih koristi, jer iste i nemaju karakter tužbi. Ovdje prvenstveno mislimo na tužbu Intesa San Paolo Banka na iznos 5.867.490 KM i tužbu „BBM“ d.o.o Vareš na iznos od 2.119.821 KM. Evidencije o ukupno pokrenutim i primljenim tužbama i dalje nisu usuglašene između Sektora ekonomsko-financijskih poslova i Sektora pravnih poslova.

Kao i prethodnih godina, konstatirano je da se u evidencijama sa aktivnim tužbama i prijedlozima za izvršenje rješenja i dalje vode okončani ili povučeni predmeti kao i predmeti za koje je izvršena isplata, odnosno naplata duga.

4.13 Nabave

Prema prezentiranim podacima, u 2012. godini zaključeno je ugovora o javnim nabavkama ukupne vrijednosti od 59.653.516 KM. Po osnovu provedenih otvorenih postupaka zaključeno je ugovora u iznosu od 56.866.350 KM, po osnovu pregovaračkih postupaka 1.671.081 KM, konkurentskih zahtjeva 887.007 KM i direktnih sporazuma 229.078 KM. U revidiranoj godini uloženo je od strane ponuđača 11 prigovora, zatim podneseno 10 žalbi Uredu za razmatranje žalbe, od čega je 6 žalbi prihvaćeno i odbačene su 4 žalbe ponuđača kao neosnovane. Društvo nije donijelo Plan javnih nabavki za 2012. godinu, kako je propisano člankom 6. internog Pravilnika o javnim nabavama.

U pojedinim revidiranim postupcima, koji su prethodili zaključenju ugovora, nisu u potpunosti ispoštovane procedure propisane Zakonom o javnim nabavama BiH i njegovim provedbenim aktima.

Utvrđeno je da je u 2012. godini Društvo provelo otvoreni postupak za radove na sanaciji mosta preko Suhe prepreke na cesti M18, dionica Šićki Brod-Sarajevo, gdje je procijenjena vrijednost nabave iznosila 248.000 KM (bez PDV-a). Prihvaćena je ponuda Zajednice ponuditelja „Hering“ d.d. Široki Brijeg i Jata group d.o.o Srebrenik sa najnižom cijenom od 467.436 KM, za koju se ne može potvrditi da li je u istu uključen PDV ili ne, obzirom da u Zapisniku sa otvaranja ponuda, Izvještaju o radu Komisije kao ni u zaključenom Ugovoru o izvođenju radova od 22.08.2012. godine, nije navedeno da li je ista sa PDV-om ili ne. Također, Društvo je provelo otvoreni postupak nabave goriva i maziva za automobile, s tim da je procijenjena vrijednost iste iznosila 77.000 KM (bez PDV-a). Izabran je ponuđač sa cijenom ponude od 107.036 KM (bez PDV-a), što je više za 30.036 KM u odnosu na procijenjenu vrijednost. Naprijed navedeno ukazuje na nerealan planiranje, što smatramo da je potrebno unaprijediti, posebno imajući u vidu činjenicu da je u jednom slučaju riječ o nabavci goriva, gdje je ugovorni organ dužan uključiti sve segmente krajnje neto cijene koju treba platiti. Kod izvođenja radova na sanaciji mosta preko Suhe prepreke na cesti M18, dionica Šićki Brod-Sarajevo, konkurentnost ponuda je ocijenjena u odnosu na druge ugovore slične prirode koji su u toku, ali ne i u odnosu na procijenjenu vrijednost nabave.

Preporuka:

Postupke nabava provoditi sukladno propisanim procedurama Zakona o javnim nabavama BiH, podzakonskim i vlastitim aktima.

4.14 Izvanbilančna evidencija-

Vrijednost izvanbilančne evidencije na dan 31.12.2012. godine iskazana je u iznosu od 249.010.115 KM i odnosi se na projekat Sarajevske zaobilaznice, koji se vodi izvanbilančno jer je Društvo od osnivača zaduženo kao implementator, dok je vlasnik ovih projekata Vlada FBiH koja ih i financira.

Izgradnja Sarajevske obilaznice od Jošanice do Vlakova je projekat iz 2005. godine, kada je Vlada FBiH donijela Odluku o utvrđivanju općeg interesa za izgradnju Sarajevske obilaznice. Projekat se najvećim dijelom financira iz kreditnih sredstava koje je BiH po osnovu Ugovora o financiranju pod nazivom «Bosna i Hercegovina-Projekat cesta» dobila od Evropske investicijske banke, Evropske banke za obnovu i razvoj, OPEC fonda, a dijelom iz Proračuna Federacije BiH. Temeljem Odluke Vlade FBiH o davanju suglasnosti na Sporazum o medijaciji od 26.07.2012. godine odobreno je potpisivanje Sporazuma o djelimičnom razrješenju sudskog spora pokrenutog 06.07.2012. godine kod Općinskog suda u Sarajevu postupkom

medijacije. Navedenom Odlukom, Društvo je bilo dužno da izvrši isplatu sredstava iz sredstava garancije za dobro izvršenje posla naplaćene po raskidu ugovora sa SCT d.d. Ljubljana. Također iz sredstava garancije izvršena je isplata potraživanja sa zateznim kamatama nominiranim podizvođačima angažiranim od SCT-a d.d. Ljubljana. Ukupno je isplaćeno 6.895.168 KM.

Društvo ne izmiruje dospjele obveze na ime glavnice, kamate i takse na nepovučena sredstva po kreditu EBRD br.31788-Regionalni program razvoja cesta, a stanje duga prema podacima Federalnog ministarstva financija (koje otplaćuje ove obveze) na 31.12.2012. godine iznosi 31.891.313 EUR-a (od čega je u 2012. godini dospjelo a neplaćeno 5.531.860 EUR-a). Nakon podnošenja zahtjeva od strane Društva, raspoloživost ovog kredita je produžena do 30.09.2013. godine.

Društvo se u više navrata obraćalo Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija za osiguranje sredstava za izmirenje navedenih obveza, obzirom da samo implementira projekt „Izgradnja Sarajevske zaobilaznice“ u ime Vlade FBiH i nije krajnji korisnik kredita. Vezano za navedeno, Vlada FBiH je 21.10.2009. godine donijela Zaključak, kojim je zadužila Federalno ministarstvo prometa i komunikacija da u cilju izmirenja dospjelih obveza, u roku od 30 dana Vladi FBiH dostavi prijedlog odluke kojom bi se obveze po kreditu isplaćivale iz prihoda Federalne direkcije za izgradnju, održavanje i upravljanje autocesta (sada JP „Autoceste FBiH“ d.o.o Mostar).

Dopisom od 15.01.2013. godine Društvo je vratilo Federalnom ministarstvu finansija zahtjev za plaćanje dospjelih obveza po navedenom kreditu pri čemu je istaknuto da nije realiziran zaključak sa sastanka od 09.05.2012. godine prema kojem su Federalno ministarstvo finansija i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija preuzeli obvezu da pripreme zajedničku Informaciju i prijedlog Odluke Vladi FBiH na način da se kredit u cijelosti alocira na JP „Autoceste FBiH“ d.o.o Mostar. Sačinjena je Informacija o novaciji kredita EBRD 31788 sa prijedlogom odluka Vladi FBiH, međutim ista prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe nije razmatrana na Vladi FBiH. Do momenta okončanja revizije nije reguliran status navedenih obveza.

Preporuka:

Potrebno je da Društvo, u suradnji sa nadležnim institucijama, nastavi poduzimati aktivnosti na reguliranju obveza po kreditu EBRD 31788.

5. KOMENTAR

Uprava Društva je uz dopis broj: 01-3799-1/13 od 21.05.2013. godine, dostavila **Komentar na Nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća JP „Ceste FBiH“ d.o.o Sarajevo za 2012. godinu.** U **Komentaru su date primjedbe za određene konstatacije u nalazima i izraženom mišljenju.**

Za najveći dio navoda i konstatacija za koje nije bilo osnova jer nije dostavljena nikakva dodatna dokumentacija, dato je šire obrazloženje o pojedinim navodima i konstatacijama iz Komentara, u posebnom aktu, Pismu Upravi broj: 06-5/13 od 03.06.2013. godine.

Voda tima

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec.

Dijana Šutalo, viši revizor za finansijsku reviziju, dipl.oec.

Član tima

Mia Buljubašić, mlađi revizor za financ. reviziju, dipl.oec.